

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002861

Podpora strategického řízení členských obcí
Mikroregionu Šternbersko

Program rozvoje obce

Tovér

na období 2017–2023

květen 2017

Zpracoval: Mikroregion Šternbersko

Šternberk 2017

Pořizovatel dokumentu:

Obec Tověř
Tověř 18
783 06 Tověř

Zpracovatel:

Mikroregion Šternbersko
E-mail: mr-sternbersko@seznam.cz
Web: <http://www.mikroregion-sternbersko.cz/>

Zpracovatelský tým se věnuje problematice regionálního rozvoje a rozvoje venkova. Členové zpracovatelského týmu mají geografické vzdělání a mnohaleté zkušenosti s plánováním rozvoje obcí.

OBSAH

ÚVOD	4
A. ANALYTICKÁ ČÁST	5
A.1 Charakteristika obce	5
1. Území	5
2. Obyvatelstvo	8
3. Hospodářství	12
4. Infrastruktura	16
5. Vybavenost	19
6. Životní prostředí	23
7. Správa obce	24
A.2 Východiska pro návrhovou část	28
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	30
B.1 Strategická vize	30
B.3 Stanovení dlouhodobých strategických cílů	30
B.4 Aktivita	31
B.4 Podpora realizace programu	34

Program rozvoje obce byl schválen dne 14. 6. 2017 na 23. veřejném zasedání zastupitelstva obce
Tověř usnesením č. 9.

ÚVOD

Základním plánovacím dokumentem, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) je program rozvoje obce. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Česká právní úprava se nevěnuje nijak významně vymezení struktury, obsahu ani procesu vytváření koncepčních dokumentů regionálního rozvoje. Zákon o obcích užívá termín **program rozvoje obce** [§ 84 odst. 2 písm. a)], resp. **program rozvoje města** [termín je použit v § 130 písm. g) a v § 131 písm. a)] v souvislosti s úpravou vztahů mezi statutárními městy a jejich městskými obvody a částmi v rámci statutu města a oprávněním městských obvodů a částí vyjadřovat se k programu rozvoje města jako celku.

Program rozvoje obce formuluje představy o budoucnosti obce spolu s činnostmi, které vedou k naplnění dohodnutých představ. Program rozvoje obce:

- zachycuje hlavní problémy a předpoklady rozvoje obce a formuluje možná řešení – umožňuje tak komplexní přístup k řešení problémů a podporuje efektivní využívání finančních a personálních kapacit obce i celkového potenciálu obce,
- je podkladem pro rozhodování orgánů obce v rozvojových záležitostech,
- slaďuje představy jednotlivých subjektů o rozvoji obce – slouží tak k prevenci budoucích sporů a zajišťuje kontinuitu rozvoje,
- podporuje vytvoření platformy spolupráce různorodých subjektů v obci tak, aby byl využit potenciál lidí i organizací působících v obci,
- zvyšuje šance získat finanční prostředky z vnějších zdrojů (z veřejných dotací, ze soukromého sektoru),
- je podkladem pro cílený a zdůvodněný územní průmět rozvojových aktivit v územním plánu,
- je marketingovým nástrojem, který slouží k propagaci cílů obce a zvyšuje její konkurenceschopnost,
- je nástrojem koordinace rozvoje v širším území (reflexe rozvojových záměrů okolních obcí, zohlednění vazeb jednotlivých programů rozvoje obcí).

Hlavní motivací obce k vytvoření Programu rozvoje obce Tověř na období let 2017–2023 je efektivně dosáhnout stanovených cílů a lépe využít finančních, personálních a jiných zdrojů.

Program rozvoje obce Tověř byl vytvářen v období květen 2016 až květen 2017 na sedmileté plánovací období 2017–2023. Zpracovatelem byl autorský kolektiv pracovníků Mikroregionu Šternbersko. Hlavním řešitelem za obec byl pan starosta Miroslav Majer a paní místostarostka Ing. Marta Šubrtová, přičemž aktivně byli zapojeni rovněž zastupitelstvo obce, veřejnost, spolky a podnikatelé v obci (dotazníkové šetření). Program rozvoje obce je zpracován v souladu s metodikou Ministerstva pro místní rozvoj ČR vydanou pro potřeby tvorby rozvojových dokumentů obcí (v rámci projektu CZ.1.04/4.1.00/62.00008 ELEKTRONICKÁ METODICKÁ PODPORA TVORBY ROZVOJOVÝCH DOKUMENTŮ OBCÍ).

Program rozvoje obce byl zpracován s podporou projektu CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002861 (OP Zaměstnanost): PODPORA STRATEGICKÉHO ŘÍZENÍ ČLENSKÝCH OBCÍ MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. Území

Identifikační údaje obce

Oficiální název:	Obec Tověř
Sídlo obecního úřadu:	Tověř 18, 783 16 Dolany
IČ / DIČ:	00635626 / CZ 00635626
Obec s rozšířenou působností:	Olomouc
Okres (NUTS 4):	Olomouc
Kraj (NUTS3):	Olomoucký
Vyšší územně správní celek (NUTS2):	Střední Morava
Katastrální plocha (ha):	204
Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2016:	592
Nadmořská výška (m n. m.):	236–341 m n. m.
Zeměpisné souřadnice (WGS-84):	49°38'24"N 17°19'9"E
E-mailová adresa:	ou@tover.cz
WWW stránky:	www.tover.cz

Poloha a území obce

Obec Tověř leží na rozhraní Hornomoravského úvalu a Nížkého Jeseníku v blízkosti krajského města Olomouc, a to konkrétně severovýchodně od něj. Katastr Tověře leží na jih od obce Dolany a na sever od obce Samotičky. Vzdálenost do centra Olomouce po silnici je přibližně 8 km, časová dostupnost centra Olomouce osobním automobilem je přibližně 15 minut, vzdušnou čarou je centrum Olomouce vzdáleno necelých 7 km. Tověř zároveň leží vzdušnou čarou cca 10 km od centra města Šternberk, které je po silnici vzdáleno přibližně 12 km s časovou dostupností 15 minut osobním automobilem. Svou polohou patří Tověř do těsného zázemí krajské metropole, což pozitivně ovlivňuje rozvoj obce. Blízkost Šternberka, vzájemné propojení severním i jižním směrem pomocí autobusového spojení i silnicí I/46 zabezpečují obyvatelům Tověře dobrou dostupnost obou měst.

Území obce se skládá z jednoho katastrálního území (Tověř) s rozlohou 206 ha)¹. Katastr je vymezen na západě tělesem silnice I/46 (zde sousedí s městskou částí Olomouce – Týneček a s katastrem obce Dolany). Jihozápadně probíhá hranice rovněž s městskou částí Chválkovice. Na jihu potom Tověř sousedí s katastrem Samotiček, na jihovýchodě má hranici s městskou částí Svatý Kopeček. Na severu hraničí Tověř s katastrem Dolan.

Katastr obce je ale situován ve správním obvodu ORP Olomouc. Obec leží v nadmořské výšce cca 247 m, přičemž nadmořská výška stoupá směrem na východ. Nejvyšší nadmořské výšky (cca 400 m) je dosaženo v lesních partiích východní části katastru, v západní části katastru pak nadmořská výška

¹ Regionální informační servis [online]. Cit. 2. 11. 2016.

Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=552089>>

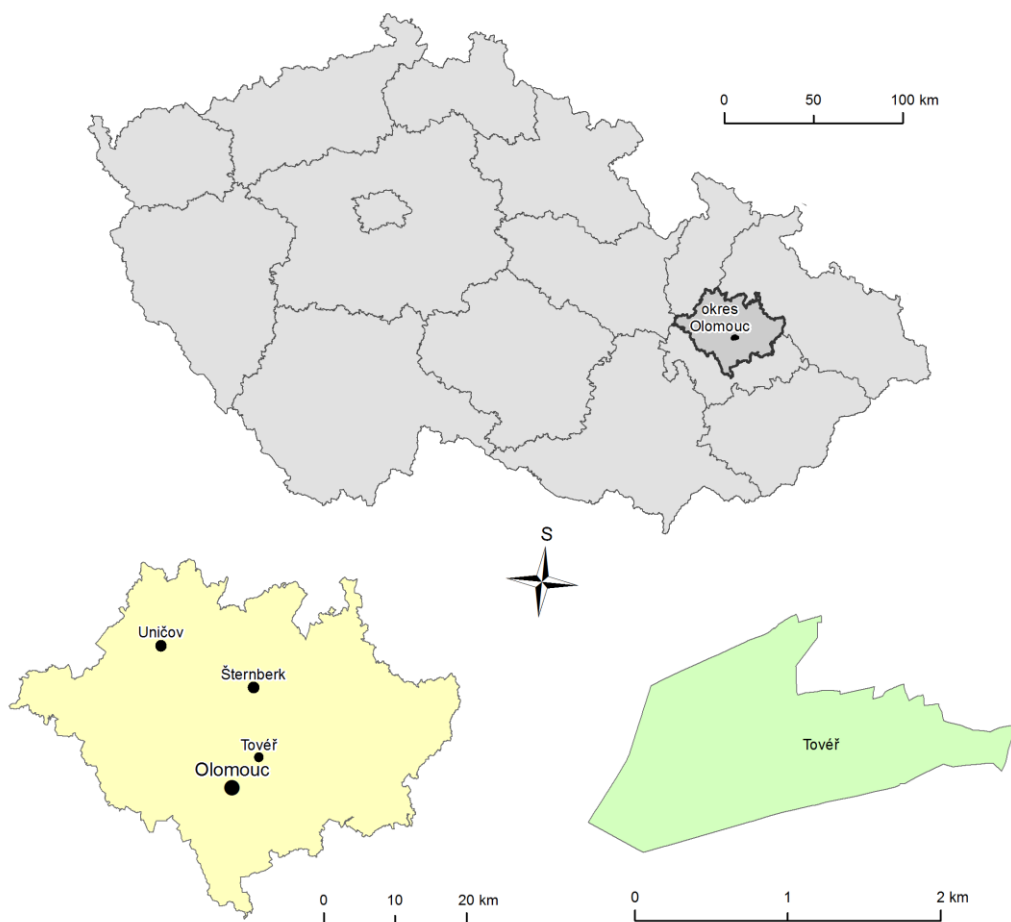

klesá na cca 230 m (podél silnice I/46). V rámci katastru obce a pak východně od obce nadmořská výška výrazně vzrůstá a mění se ráz krajiny (přechází do Nížkého Jeseníku). Střed a západ katastru obce mají rovinatý charakter a jsou intenzivně zemědělsky využívány. Obcí neprotékají vodní toky.

Tab. 1: Sousední obce Tověře.

Název obce	Hranice obce
Dolany	sever až severozápad
Olomouc – Týneček	západ
Olomouc – Chválkovice	jihozápad
Olomouc – Svatý Kopeček	východ
Samotišky	jih

Zdroj: ČÚZK; vlastní zpracování.

Obr. 1: Geografická poloha a katastrální území obce.

Zdroj: mapový podklad ArcČR® 500, vlastní tvorba.

Katastr obce Tověř patří spíše k menším katastrům v rámci regionu. Z celkové rozlohy obce (205,6 ha) zaujímá více než 78 % zemědělská půda, což ukazuje na poměrně vysokou intenzitu zemědělské

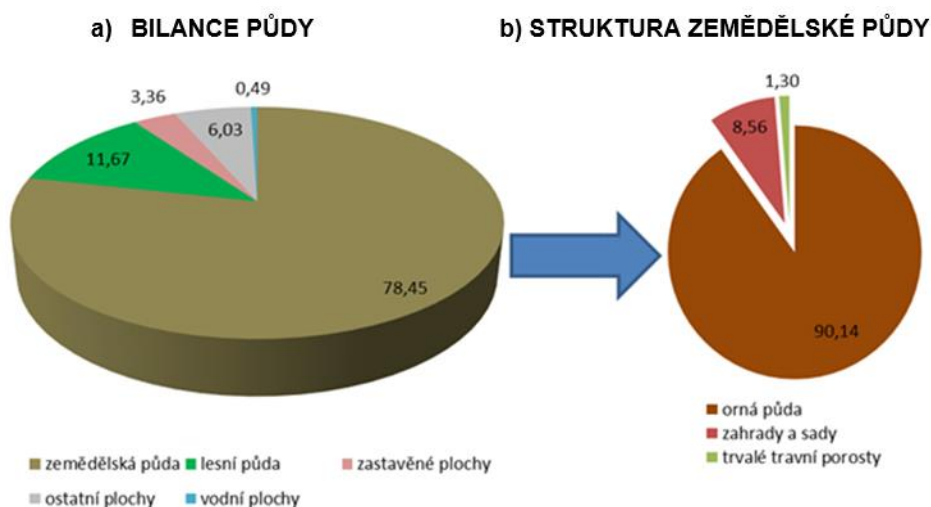
činnosti. Orná půda zaujímá cca 71 % rozlohy zemědělské půdy (více než 145 ha). Zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty tvoří zbývajících cca 8 % rozlohy zemědělské půdy, což je cca 16 ha. Lesní pozemky jsou v katastru zastoupeny převážně v jeho východních partiích (ve vyšších nadmořských výškách) a tvoří přibližně 12 % celkové rozlohy katastru. Vodních ploch není v katastru příliš mnoho (1 ha). Zastavěné plochy a nádvoří zaujímají cca 3 % rozlohy, dále jsou zastoupeny ostatní plochy (12 ha, 8 %).

Z hlediska charakteru zástavby se jedná o typickou hanáckou obec s převládajícími domy pro individuální bydlení. V rámci obce jsou patrné projevy suburbanizace, kdy došlo po roce 2000 k rozvoji individuální výstavby rodinných domů a nárůstu obyvatel. Domů úhrnem (SLDB 2011) je 176. Původní půdorysná struktura obce (s typickou návší) byla zejména v průběhu druhé poloviny 20. století vlivem rozvoje obce částečně proměněna a v současnosti nese znaky průměrné zachovalosti historické půdorysné struktury. Původní ulicová návěs se větví v uliční strukturu, přičemž ráz obce doznal změn i v souvislosti s významnou individuální výstavbou po roce 2000. Převažující funkcí řešeného území je funkce obytná. Vyskytují se rovněž objekty s funkcí služeb, výrobní a i rekreační (převážně ve východních partiích katastru, v blízkosti lesa). V obci jsou zastoupeny dva bytové domy.

Tab. 2: Druhy pozemků v obci Tověř.

	stav k 31. 12. 2014	výměra k 31. 12. 2014 relativně (%)
Celková výměra	205,6	100,00
Zemědělská půda	161,3	78,45
Orná půda	145,4	70,72
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	12,3	5,98
Ovocný sad	1,5	0,73
Trvalý travní porost	2,1	1,02
Nezemědělská půda	44,3	21,55
Lesní pozemek	24	11,67
Vodní plocha	1	0,49
Zastavěná plocha a nádvoří	6,9	3,36
Ostatní plocha	12,4	6,03

Zdroj: ČSÚ, průběžná statistika, vlastní výpočty

Obr. 2: Struktura využití půdy (%) v obci Tověř v roce 2014.

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty.

Historie obce

Jindřich Vladislav, moravský markraběte z rodu Přemyslovců, v roce 1203 věnoval hradištskému klášteru les Střelná, který se táhl od Domašova k Lošovu a k Tovéři. Tato darovací smlouva je totiž první dochovanou psanou zmínkou o Tovéři.

V průběhu staletí měnila Towerz několikrát svého vlastníka, nejvýznamnějším z nich byl klášter kartuziánů v nedalekých Dolanech, který obec vlastnil 404 let.

V roce 1657 žilo v obci pět sedláků, pět středních rolníků (pololáníků), pět zahradníků (chalupníků) a tři domkáři bez pole. Poměry ve vesnici se v průběhu další stovky let příliš neměnily. Za císařovny Marie Terezie obývalo obec v roce 1775 devět pololáníků, devět zahradníků a čtyři domkáři. A o dalších více než šedesát let později, v roce 1837, bylo v obci devět pololáníků, devět chalupníků a jedna hospoda. Celkem 224 lidí.

Po zrušení řádu kartuziánů v roce 1782 připadla obec Náboženskému fondu a po dalších pětadvaceti letech ji spolu s dalšími statky koupil svobodný pán Filip Ludvík ze Saint Genois d'Anneaucourt. Tento osvícený muž získal vzdělání v oblasti práva a filosofie na univerzitě v Olomouci, dělal kariéru na císařském dvoře ve Vídni a zároveň zvyšoval rodový majetek. V té době (1844) také vzniká v Tovéři kaple sv. Cyrila a Metoděje.

Od roku 1850 je vedena obec Tověř jako samostatná vesnice olomouckého politického i soudního okresu. Z tohoto období (rok 1880) pochází například kamenný sloup Nejsvětější Trojice.

Na začátku 20. století i po vzniku samostatného Československa obec vzkvétala – od roku 1926 měli lidé k dispozici kanalizaci, o čtyři roky později elektřinu. Aktivní je divadelní kroužek, hasiči založili v roce 1938 dobrovolný sbor.

Konec druhé světové války přišel do Tověře 6. května 1945, kdy zde svedly boj sovětské a německé tanky. Odpoledne pak obsadilo polnosti sovětské dělostřelectvo, které ostřelovalo Olomouc. Pět rudoarmějců při osvobození padlo; tři jsou pochováni na návsi u kapličky, dva padlé si vojáci odvezli.

Další rozvoj obce s sebou přineslo v roce 1953 otevření nového kulturního domu nebo o deset let později požární zbrojnice. V roce 1957 žilo v obci 474 obyvatel ve 104 domech. V roce 1960, kdy Okresní národní výbor rozhodl, že se Tověř sloučí s obcí Dolany, tak obec ztratila samostatnost. Tento stav trval celých třicet let. Až s pádem komunistického režimu se obec opět osamostatnila.

Zdroj:

Hosák, Ladislav: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848–1960. Ostrava 1967.

Kimmel, Vojtěch: Tověř. Naše obec v minulosti. Tověř 2005.

Kohoutek, Vojtěch: Obecní samospráva z roku 1525 za panství kartuziánů v obcích Dolany,

Jívová, Loučany, Moravičany, Tověř. Loučany, bez vřechení [1991].

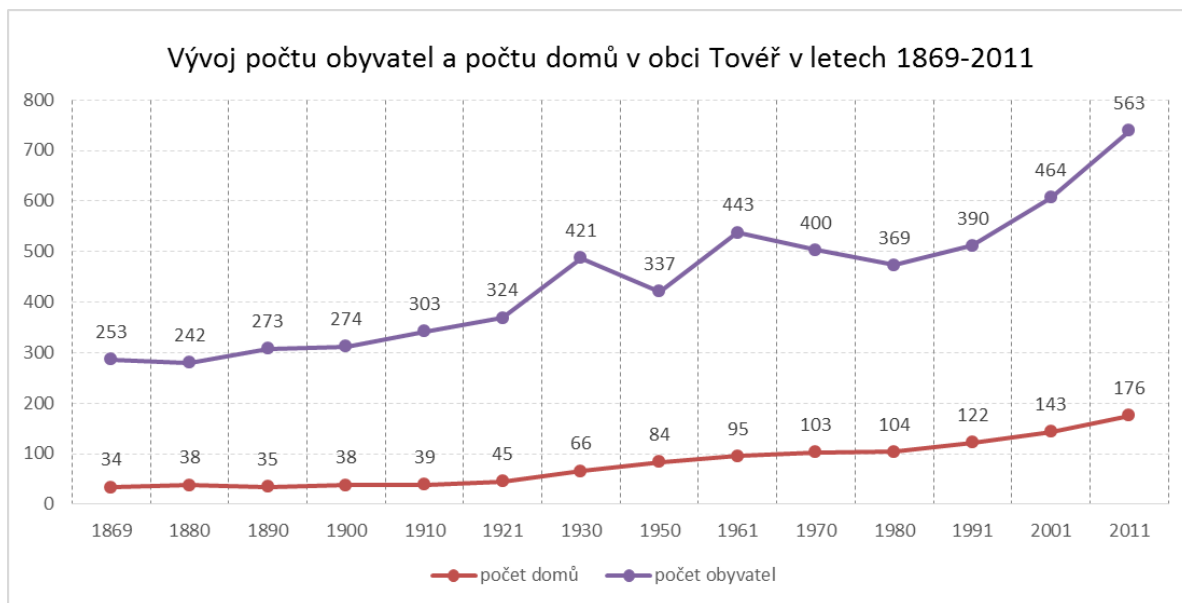
2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Vývoj počtu obyvatel obce je poměrně zajímavý. Obecně lze konstatovat, že s výjimkou 60. a 70. let 20. století obec populačně roste, ale v jednotlivých periodách můžeme sledovat značné rozdíly. Zatímco mezi lety 1869–1921 rostla obec pomalu, průměrně rychlostí zhruba 15 osob za 10 let, během třetího desetiletí se zvětšila o bezmála 100 osob. Po propadu souvisejícím s válečnými a poválečnými událostmi obec počátkem druhé poloviny 20. století opět dynamicky roste, aby byl

tento trend narušen depopulací spojenou s procesy urbanizace, tj. odchodem obyvatelstva do města, v případě Tověře tedy hlavně do Olomouce.

Obr. 3: Vývoj počtu obyvatel a domů v Tověři v letech 1869–2011.
Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování.

Propad se podařilo zastavit koncem let 80., v souvislosti s nastartováním procesů suburbánních (od 2. poloviny 90. let) obec dynamicky roste. Solidní dostupnost krajského města, klidné a atraktivní přírodní prostředí v podhůří Nízkého Jeseníku a řada dalších pozitivních aspektů znamenají, že aktuálně má obec 1,5 krát více obyvatel proti roku 1980, vyjádřeno absolutními čísly – obec se zvětšila o dvě stovky obyvatel.

Tab. 3: Populační vývoj obce v posledních deseti letech.

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
meziročně (rozdíl)	13	7	11	0	12	-10	20	0	-9	6
meziročně (%)	102,5	101,3	102,0	100,0	102,1	98,2	103,6	100,0	98,5	101,0
podíl k roku 2001 (%)	116,8	118,4	120,7	120,7	123,3	121,2	125,5	125,5	123,5	124,8

Zdroj: Český statistický úřad, průběžná statistika, vlastní zpracování.

Tověř patří spolu s Hlušovicemi, Dolany, Samotíškami, Bystrovany, Bukovany a Křelovem-Břuchotínem mezi obce s nejintenzivnější suburbanizací v zázemí Olomouce (Halás a kol. 2014). Projevuje se to jedněmi z nejvyšších hodnot migračního salda (v přepočtu na 1 tis. obyvatel). Významná je v tomto ohledu i intenzita bytové výstavby, nejvíce rodinných domů se v souvislosti se suburbanizací stavělo na přelomu tisíciletí (1998–2002).

Přestože Tověř patří mezi ty suburbanizované obce, kde jsou vztahy mezi starousedlíky a novousedlíky na poměrně dobré úrovni (Nesvadbová 2015), většina starousedlíků zastává spíše negativní postoj pro další výstavbu rodinných domů v obci. Při dotazníkovém šetření mezi obyvateli (provedeném pro potřeby zpracování tohoto dokumentu) se 80 % respondentů vyjádřilo, že obec by

do budoucna měla zůstat přibližně stejně velká. Další data z průběžné statistiky jen potvrzují postupnou změnu charakteru obce. Charakteristikám dynamiky obyvatelstva dominuje složka imigrační, tedy počty přistěhovalých. V letech 2001–2005 jich bylo dokonce evidováno 136. Protože se do obce v posledních 15 letech stěhují hlavně lidé v produktivním věku nebo dvojice zakládající rodinu, vzrostla v posledních deseti letech v obci porodnost (za posledních deset let se narodilo přes 60 dětí). V posledních pěti letech se růst obce migrací poněkud zpomalil.

Tab. 4: Vybrané ukazatele dynamiky obyvatelstva v Tovéři (1991-2015).

období	narození	zemřelí	přirozený přírůstek	přistěhovalí	vystěhovalí	migrační saldo	celkový přírůstek	sňatky	rozvody
1991–1995	12	19	-7	93	37	56	49	7	6
1996–2000	12	22	-10	61	28	33	23	4	3
2001–2005	22	31	-9	136	49	87	78	11	3
2006–2010	30	20	10	88	73	15	25	10	10
2011–2015	32	25	7	34	87	-53	-46	11	2

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování.

Věková struktura je v porovnání s vyššími územními celky (obvod obce s rozšířenou působností Olomouc, okres Olomouc apod.) poměrně příznivá. Obyvatel v poproduktivním věku sice přibývá, ale základna mladší složky populace je prozatím dostatečná. Průměrný věk se na začátku druhého desetiletí aktuálního milénia přehoupal přes 40 let (41,3 v r. 2014). Dětská složka populace (děti ve věku 0–14 let) představuje 16,7 % populace obce, seniorů (osob starších 64 let) je 12,7 %. Zbytek, více než 71 %, pak připadá na obyvatelstvo v produktivním věku.

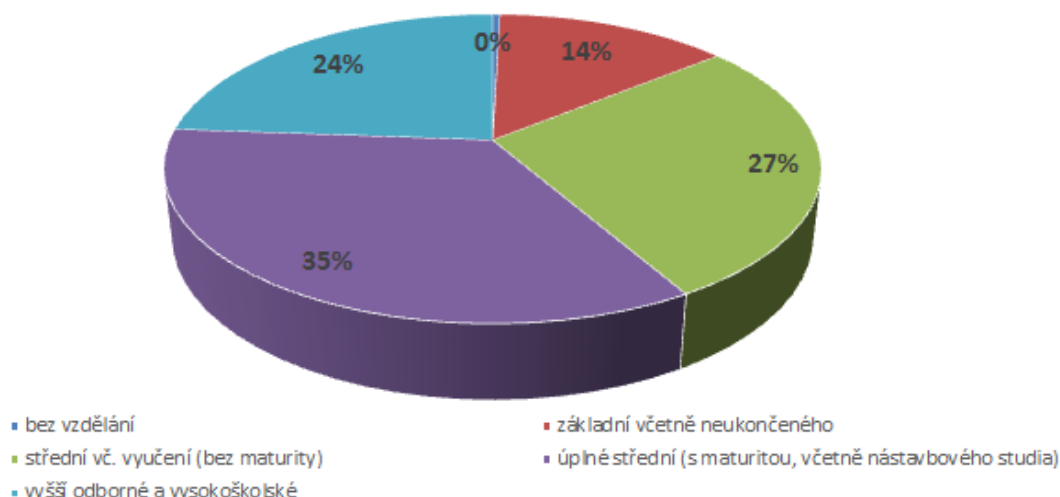
Celkem příznivá je i situace z hlediska vzdělanostní struktury obyvatelstva. Prakticky čtvrtina populace starší patnácti let má ukončené vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání, další více než třetina disponuje alespoň maturitou. Teoreticky by tento aspekt mohl sehrát pozitivní roli v dalším možném rozvoji obce.

Pouze necelá pětina obyvatelstva se v rámci SLDB 2011 označila jako věřící, z toho pouze polovina se hlásí k nějaké církvi. Zbýlých 80 % populace se dá rozdělit na dvě poloviny, z nichž první tvoří obyvatelé, kteří víru neuvedli a druhou ti bez náboženské víry.

Obr. 4: Věková struktura obyvatelstva Tovéře (2011).

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování.

Obr. 5: Věková struktura obyvatelstva obce Tověře (2011)

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování.

Sociální situace v obci

V obci nejsou žádné národnostní menšiny a také se zde nevyskytují sociálně vyloučené lokality, ve kterých by bylo soustředěno sociálně slabé obyvatelstvo.

Spolková, osvětová a informační činnost

Sbor dobrovolných hasičů – účastní se soutěží v požárním sportu a taktéž tyto soutěže v obci pořádá. Dále se podílí na konání společenských akcí v obci. Činnost SDH počínaje rokem 2015 vzhledem k absenci nových dobrovolníků stagnuje.

Senior klub – klub důchodců – v roce 2016 měl 15 členů. Pořádá setkávání seniorů a zájezdy.

Významné akce pořádané v obci:

- Obecní ples
- Maškarní ples
- Dětský den
- Hody
- Tověřská country skalka
- Pohádkový les

Obec se spolupodílí na pořádání meziobecní sportovní olympiády společně s obcemi Dolany, Samotišky a Bělkovice-Lašťany.

Způsob informování občanů:

Občané jsou o dění v obci informováni prostřednictvím webových stránek obce (www.tover.cz), Facebooku (<https://www.facebook.com/Tove%C5%99-512729232247814/>) a taktéž prostřednictvím Tověřského zpravodaje, který vychází čtvrtletně. Současně je uveřejňován na webových stránkách obce v elektronické podobě. Vydavatelem je obec Tověř.

Dalším prostředkem pro informování občanů je obecní rozhlas, který je bezdrátový a byl rekonstruován v roce 2007.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Tab. 5: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti v obci Tověř k 31. 12. 2015.

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	151	87
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	6	3
B-E Průmysl celkem	18	13
F Stavebnictví	22	15
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	31	18
H Doprava a skladování	5	2
I Ubytování, stravování a pohostinství	6	2
J Informační a komunikační činnosti	2	1
K Peněžnictví a pojišťovnictví	7	2
L Činnosti v oblasti nemovitostí	.	.
M Profesní, vědecké a technické činnosti	28	21
N Administrativní a podpůrné činnosti	1	.
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	1	1
Q Zdravotní a sociální péče	1	1
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	5	1
S Ostatní činnosti	11	4
X nezařazeno	.	.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vše o území, obec Tověř (12. 12. 2016) [online], vlastní zpracování.

Tab. 6: Podnikatelské subjekty podle právní formy v obci Tověř k 31. 12. 2015.

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	151	87
Fyzické osoby	128	74
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	110	63
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	15	10
Zemědělští podnikatelé	2	1
Právnícké osoby	23	13
Obchodní společnosti	14	11
Akciové společnosti	.	.
Družstva	.	.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vše o území, obec Tověř (12. 12. 2016) [online], vlastní zpracování.

Z hlediska struktury podnikatelských subjektů v Tovéři dominují fyzické osoby podnikající (převážně dle živnostenského zákona). V rámci právnických osob je pak evidováno 11 obchodních společností se zjištěnou aktivitou (ČSÚ, 2016).

Dle rejstříku ekonomických subjektů Ministerstva financí je k září 2016 registrováno v Tovéři celkem 10 společností s ručením omezeným, viz následující tabulka č. 7.

Tab. 7: Společnosti s ručením omezeným v obci Tověř k září 2016.

Č.	IČ subjektu	Název subjektu	Náplň činnosti
1	29391032	AMIMED s.r.o.	Zdravotnické zařízení
2	25879014	M 2000 PRODUCT s.r.o.	Autodoprava, distribuce PHM
3	43964940	Hebnar pneu Tověř s.r.o.	Pneuservis a autoservis
4	25362089	FM - BLOCK, s.r.o.	Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
5	25851519	ORIO 21, s.r.o.	Výroba a obchod
6	25872907	DAST Olomouc, spol. s r.o.	Autodoprava
7	27797457	Centrum NATURA s.r.o.	Zemědělská výroba, zpracování a prodej vlastních výrobků
8	28639936	Johanes group s.r.o.	Výroba a obchod
9	61947610	AGM PETROL s.r.o. (v úpadku)	Výroba a obchod, provádění staveb, jejich změn a odstraňování
10	25388231	RUBE GROUP s.r.o. (v likvidaci)	Potravinářská výroba a obchod

Zdroj: Administrativní registr ekonomických subjektů ARES (<http://www.info.mfcr.cz/ares/>; 4. 9. 2016), vlastní zpracování.

Zemědělství:

Hlavními subjekty zemědělské výroby na území obce jsou Hanácká zemědělská a.s. sídlící v Dolanech a Ing. Jana Pražáková. Na území obce se společnost věnuje pouze rostlinné výrobě.

Služby:

- obchod se smíšeným zbožím,
- restaurační zařízení (Tověřská rychta), v roce 2017 byla dokončena rekonstrukce
- kadeřnictví,
- autoservis,
- pneuservis.

V rámci dotazníkového šetření, které předcházelo tvorbě tohoto dokumentu, občané uvedli, že jim v obci nejvíce chybí pořádná nekuřácká restaurace a lepší obchod.

V obci se nenachází žádné zařízení cestovního ruchu.

Trh práce

V roce 2011 bylo ke dni Sčítání lidu, domů a bytů v obci Tověř celkem 323 ekonomicky aktivních obyvatel (167 mužů a 156 žen) viz tab. 8. Evidováno bylo celkem 26 zaměstnavatelů, 39 osob pracovalo na vlastní účet, dominovala složka zaměstnanců (213), 28 osob bylo nezaměstnaných. Ekonomicky neaktivních osob bylo 213, z poloviny se jednalo o nepracující důchodce, z poloviny pak o žáky, učně či studenty.

Tab. 8: Obyvatelstvo obce Tověř podle ekonomické aktivity (SLDB 2011).

			celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem			323	167	156
v tom	zaměstnaní		295	150	145
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	213	97	116
		zaměstnavatelé	26	20	6
		pracující na vlastní účet	39	28	11
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	16	8	8
		ženy na mateřské dovolené	8	-	8
	nezaměstnaní		28	17	11
Ekonomicky neaktivní celkem			213	86	127
z toho	nepracující důchodci		83	32	51
	žáci, studenti, učni		81	36	45
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			27	18	9

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011, obec Tověř [online].

Podíváme-li se na situaci na trhu práce v nedávné minulosti (od r. 2008) můžeme pozorovat velkou dynamiku u ukazatele míry nezaměstnanosti. Zatímco v polovině roku 2008 se její hodnoty pohybovaly okolo 4,5 %, situace se od poloviny roku 2009 začala dramaticky zhoršovat. Hospodářská recese poznamenala obec velmi výrazně, v prosinci roku 2011 (poslední relevantní data do úrovně obcí) dosahovala míra nezaměstnanosti hodnoty 16,9 % (viz tab. 9).

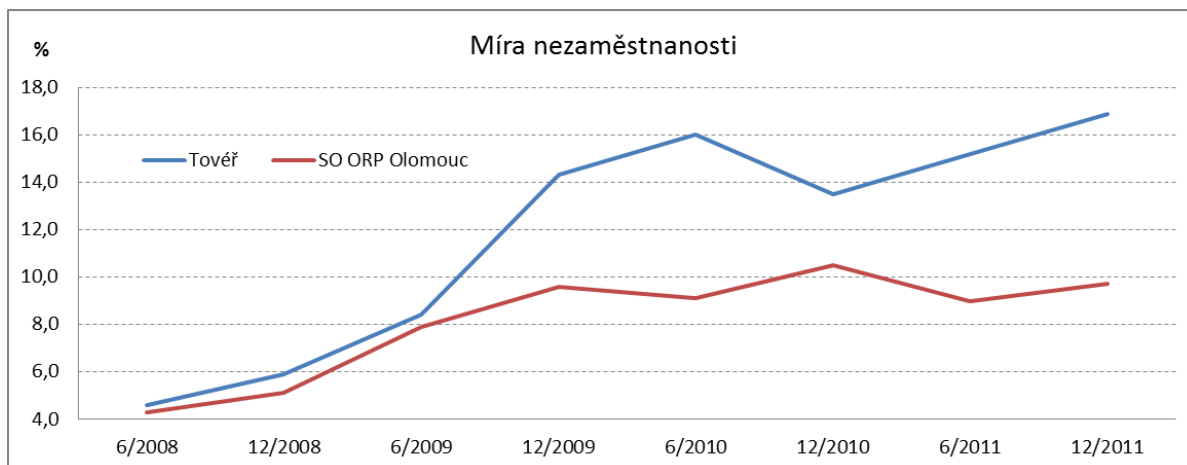
Tab. 9: Situace na trhu práce v Tověři a v SO ORP Olomouc (2008–2011).

	Tověř			SO ORP Olomouc		
	dosažitelní uchazeči	MN (%)	volná místa	dosažitelní uchazeči	MN (%)	volná místa
6/2008	11	4,6	0	3 599	4,3	1 019
12/2008	14	5,9	0	4 208	5,1	425
6/2009	20	8,4	0	6 557	7,9	267
12/2009	34	14,3	0	8 001	9,6	194
6/2010	38	16,0	0	7 530	9,1	427
12/2010	32	13,5	0	8 695	10,5	327
6/2011	36	15,2	0	7 478	9,0	478
12/2011	40	16,9	0	8 054	9,7	234

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, vlastní zpracování.

Na úřadu práce byly evidovány z obce Tověř v tomto období na čtyři desítky uchazečů, přičemž v obci nebylo žádné volné pracovní místo. Situace byla horší v porovnání s celým správním obvodem obce s rozšířenou působností Olomouc, kde nejvyšších hodnot míry nezaměstnanosti bylo dosaženo v prosinci 2010 (10,5 %). Průběh hodnot míry nezaměstnanosti v obvodu a v obci je zachycen na obr. 6.

Obr. 6: Míra nezaměstnanosti v Tověři a SO ORP Olomouc (2008–2011).

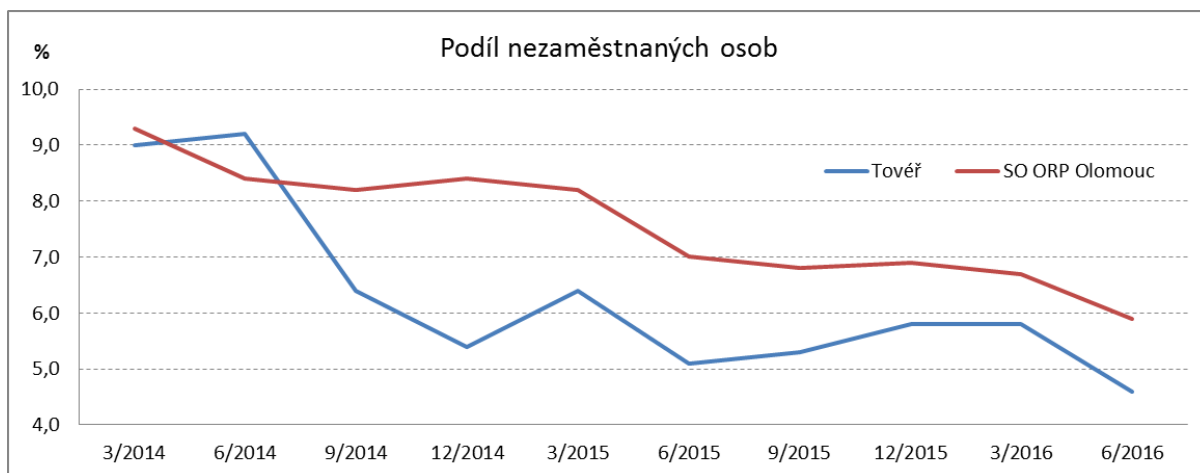
Zdroj: Data MPSV, vlastní zpracování.

Situace na trhu práce se v posledních dvou letech výrazně zlepšila. Nově se měří tzv. podíl nezaměstnaných osob (místo míry nezaměstnanosti). Hodnoty tohoto ukazatele se od roku 2014 podařilo v obci stlačit pod 10 %, klesá taktéž počet dosažitelných uchazečů. Aktuálně dokonce dosahuje podíl nezaměstnaných osob hodnoty 4,6 %, což je méně než v celém správním obvodu (5,9).

Tab. 10: Situace na trhu práce v Tověři a v SO ORP Olomouc (2014–2016).

	Tověř			SO ORP Olomouc		
	dosažitelní uchazeči	PNO	volná místa	dosažitelní uchazeči	PNO	volná místa
3/2014	38	9,0	0	10 301	9,3	485
6/2014	37	9,2	0	9 159	8,4	656
9/2014	26	6,4	0	9 003	8,2	736
12/2014	22	5,4	0	9 192	8,4	634
3/2015	26	6,4	0	8 994	8,2	1 298
6/2015	21	5,1	2	7 653	7,0	1 830
9/2015	22	5,3	0	7 356	6,8	1 863
12/2015	24	5,8	2	7 487	6,9	1 729
3/2016	24	5,8	2	7 257	6,7	1 961
6/2016	19	4,6	1	6 362	5,9	2 009

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, vlastní zpracování.

Obr. 7: Míra nezaměstnanosti v Tověři a SO ORP Olomouc (2004–2016).

Zdroj: Data MPSV, vlastní zpracování.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou

V obci Továř je vybudován veřejný vodovod, který je v majetku obce a spravuje jej STŘEDOMORAVSKÁ VODÁRENSKÁ a.s. Vodovod byl postaven v letech 1989–90 a v současné době je na něj napojeno asi 75 % obyvatel. Zdrojem vody je skupinový vodovod Olomouc. Z úpravny vody Černovír je voda dopravena do VDJ Droždín $4 \times 5\,000\text{m}^3$ a následně do vodojemu Droždín $12 \times 500\text{m}^3$ (310,00 – 305,00). Z tohoto VDJ je pak zásobeno dolní tlakové pásmo Samotíšek a rovněž vodovodní síť obcí Továř a Dolany. Přívodním řadem DN 150 – 200 je voda dodávána ze Samotíšek do Dolan. Na tento přívodní řad je napojena rozvodná vodovodní síť zhotovená z PVC v profilech DN80 – 200. Zásobování je řešeno v jednom tlakovém pásmu z řídicího vodojemu Droždín $2 \times 500\text{m}^3$ (310,00 – 305,00).

Novou zástavbu v obci, která je v současné době plánována, však stávající rozvod vody není schopen zásobit, a to z důvodu nedostatečné kapacity vodovodního přivaděče z VDJ Droždín zásobujícího obce Továř, Samotíšky a Dolany, které v posledních letech prodělaly dynamický rozvoj, se kterým nepočítal žádný propočet potřeby vody. Z tohoto důvodu je v současné době připravována stavba nového zásobovacího řadu Droždín – Dolany (přes Samotíšky DN 250 a v úseku Továř – Dolany DN 200, který zajistí dostatečné množství vody.

Severozápadně od obce je zdroj vody s čerpací stanicí původně pro podnik Likérka v Dolanech. Vydátost zdroje je udávána cca $1,0 - 1,5\text{ l.s}^{-1}$. Vlastní studna je na parcele č. 192 – 18 m^2 , ochranné pásmo o rozměru $78,8 \times 32,2\text{ m}$ je oploceno a má parc. č. 193. Zdroj a obě parcely jsou v současné době ve vlastnictví obce Továř.

Odkanalizování obce

Kanalizační systém obce Továř je jednotný, slouží pro odvod jak splaškových, tak dešťových odpadních vod. Výjimkou je část nové zástavby na východním okraji obce, kde je současně i kanalizace dešťová.

V roce 1994 proběhla rekonstrukce kanalizace. Stávající kanalizace byla částečně opravena a doplněna o nové stoky. Následně byly všechny stoky jednotné kanalizace napojeny přes odlehčovací komoru na čerpací stanici odpadních vod ČS 1. Z čerpací stanice jsou odpadní vody z obce Továř čerpány kanalizačním výtlačkem a následně gravitační kanalizací odváděny do kanalizačního systému obce Dolany, který je ukončen čistírnou odpadních vod. Bytová zástavba obce je z asi 97,5 % napojena na kanalizační síť. Jedná se o cca 200 domů, z nichž je napojeno cca 195, ostatní mají žumpu na vyvážení.

Podmínkou výstavby v rozvojových plochách (stejně jako pro obec Dolany) je intenzifikace ČOV Dolany (při zohlednění již stávajících kapacit odpadních vod přiváděných z obce Tověř se dostává kapacita ČOV na limitní stav). Z důvodu limitované kapacity ČOV Dolany je možné nové objekty v Tověři napojit pouze do stávající splaškové kanalizace. Dešťové vody budou zasakovány nebo napojeny do dešťové kanalizace. V případě oddělené likvidace dešťových vod kapacita výtoku nebude výrazně navýšena a kapacita ČOV Dolany bude po její intenzifikaci vyhovovat i pro čištění odpadních vod z obce Tověř.

Zásobování plynem

Obec je v současné době plně plynofikována STL a NTL rozvodnou plynovodní sítí. Rozvodná STL plynovodní síť obce je vybudována z D90 a D63 z trub polyetylenových. Plynárenské zařízení situované v katastrálním území Tověř je ve správě RWE Distribuční služby, s.r.o.

Elektrická síť

Obec Tověř je zásobována el. energií samostatným vedením VN 22 kV č. 10 a rozvodny VN 110 kV v Olomouci – Hodolanech. Vlastní rozvody VN 22 kV jsou v části obce Tověř provedeny nadzemním vedením, v části obce s kioskovými transformačními stanicemi pak kabelovým rozvodem VN 22 kV. Provedení rozvodů VN 22 kV je ve vyhovujícím stavu. Transformační stanice jsou rovněž ve vyhovujícím stavu a distributor el. energie nepředpokládá ani ve výhledu s rekonstrukcí svých zařízení. Všechna zařízení jsou ve správě ČEZ Distribuce, a.s.

Spoje a telekomunikační zařízení

Telekomunikace

Obec Tověř náleží do uzlového telefonního obvodu UTO Olomouc. Účastníci veřejné telefonní sítě jsou většinou připojeni kabelovými rozvody přístupové sítě tvořené zemními kabely zaústěnými k jednotlivým účastníkům.

Přenosová síť

Katastrem obce probíhají kabelová vedení dálkové přenosové sítě. Tato vedení jsou položena mimo zastavěné území obce.

Radiové spoje

Obcí probíhá radioreléový spoj ve vlastnictví Českých radiokomunikací, a.s. a zasahuje zde ochranné pásmo vysílače a retranslace Radíkov.

Internetové připojení

V obci poskytuje internetové připojení prostřednictvím kabelového vedení firma O2, bezdrátové připojení poskytuje firma EMPECOM, s.r.o. prostřednictvím sítě MorNET.cz a WELLNET.

Nakládání s odpady

Směsný komunální odpad je svážen 1× za 14 dnů. Občané ukládají odpad do nádob, které jsou v jejich vlastnictví. Do systému se mohou zapojit i podnikatelské subjekty.

V obci jsou 4 stanoviště s kontejnery na separovaný odpad (plast, papír, barevné sklo, bílé sklo). Plast a papír jsou sváženy v týdenní frekvenci, sklo jedenkrát za 4 týdny. Část kontejnerů je ve vlastnictví obce a část je ve vlastnictví společnosti EKO-KOM, a.s. Vše je sváženo firmou Technické služby města Olomouce, a.s. V obci je rovněž umístěn kontejner na kov, kontejner na textil a oděvy a také kontejner na vyřazená elektrozařízení. Tyto kontejnery jsou vyváženy dle dohody s příslušnými firmami.

Bioodpad umísťují občané do biopopelnic, které jsou vyváženy 1× za 14 dnů. Nádoby jsou ve vlastnictví občanů. Současně mohou využívat kontejner na bioodpad, který má objem 8 m³ a je vyvážen dle potřeby.

Tab. 11: Produkce směsného komunálního odpadu - SKO (kategorie 200301) v obci.

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Množství SKO v tunách	157,5	140	125,51	125,63	119,12	110,4
Počet obyvatel	581	581	572	581	578	610
Průměr na 1 obyvatele v kg	271,08	240,96	219,42	216,23	206,09	180,98

Zdroj: vlastní šetření, evidence obce.

Z tabulky vyplývá, že dochází k postupnému snižování množství vyprodukovaného komunálního odpadu na jednoho občana, což je pozitivní jev v odpadovém hospodářství obce.

Tab. 12: Produkce tříděného odpadu v obci.

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Množství papíru v tunách	7,66	12,15	12,01	12,98	13,44	16,56
Množství plastu v tunách	6,67	7,84	8,56	9,71	9,46	11,43
Množství skla v tunách	9,79	9,4	9,36	7,82	10,06	11,1

Zdroj: vlastní šetření, evidence obce.

Z tabulky vyplývá, že dochází k postupnému navyšování množství vytríděného odpadu, což je pozitivní jev v odpadovém hospodářství obce.

Dopravní infrastruktura

Katastrálním územím obce Tověř prochází v současnosti silnice III/44310 Tověř – spojka a III/4436 Holice – Samotíšky – Dolany, které ve svých průjezdních úsecích tvoří její dopravní kostru. Mimo dopravní funkci zabezpečují přímou dopravní obsluhu. V centru obce v křížení těchto silnic je realizována kruhová křižovatka s doplněním odstavných parkovacích stání. Trasy silnic III. třídy jsou v území stabilizované a nepočítá se s jejich přeložkami. Obě silnice jsou po provedených opravách na území obce v dobrém stavu.

Pro realizaci přeložky silnice I/46 Olomouc – Opava – Sudice – st. hranice je počítáno s koridorem, který zasahuje i do katastrálního území obce.

Silnice I/46 je významným tahem Olomouc – Šternberk – Opava, spojujícím město Olomouc se severní a severovýchodní částí kraje s přesahem do kraje Moravskoslezského. V rámci Koncepce

rozvoje silniční sítě z roku 2006 je silnice I/46 sledována jako významný tah – obslužné napojení území Jeseníků. Úprava tohoto tahu je sledována v úseku Olomouc – Šternberk v řešení čtyřpruhové směrově rozdělené komunikace, kategorie S24,5/100 (zpracována technická studie v roce 2003).

V blízkém okolí Továře není žádná dálnice, nejbližší je D35 z Olomouce ve směru na Mohelnici a Lipník nad Bečvou a je vzdálená cca 10 km od obce.

Obec má ve svém vlastnictví a správě cca 2,93 km místních komunikací III. třídy a 0,36 km místních komunikací IV. třídy. Povrchy těchto komunikací tvoří převážně asfalt, který je v některých úsecích kombinovaný s dlažbou a v okrajových částech obce se štěrkem. Údržbu provádí obec průběžně, většinou externě prostřednictvím dodavatelských firem. Zimní údržba místních komunikací je zajišťována taktéž dodavatelsky. Obec nevlastní žádnou vhodnou techniku.

Obcí prochází cyklotrasa č. 6102 Bělkovice – Svatý Kopeček.

Dopravní obslužnost

Obec je zapojena do Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje. Pravidelnou linkovou autobusovou dopravu v obci zajišťuje dopravce ARRIVA MORAVA a.s. na 7 linkách:

- 890707 Hlubočky – Dolany – Pohořany
- 890700 Olomouc – Dolany – Bělkovice-Laštany
- 890716 Olomouc – Moravský Beroun – Opava
- 890701 Olomouc – Dolany – Dolany, Pohořany, horní konec – Jívová
- 890711 Olomouc – Šternberk – Huzová – Bruntál – Rýmařov
- 850875 Rýmařov – Břidličná – Olomouc
- 890793 Šternberk – Bělkovice-Laštany – Samotíšky

V pracovních dnech jezdí z obce 32, v sobotu 12 a v neděli a o svátcích 12 přímých spojů do spádového centra a současně krajského města Olomouc. Nazpět to je v pracovních dnech 34, v sobotu 15 a v neděli a o svátcích 13 spojů. Průměrná přepravní doba je 13 minut. Četnost spojů je dostatečná i díky tomu, že obcí projíždí 7 linek.

Do sousední obce Dolany, ve které navštěvují žáci základní školu a někteří občané zdravotnické zařízení, jezdí v pracovní dny i o víkendech srovnatelný počet spojů.

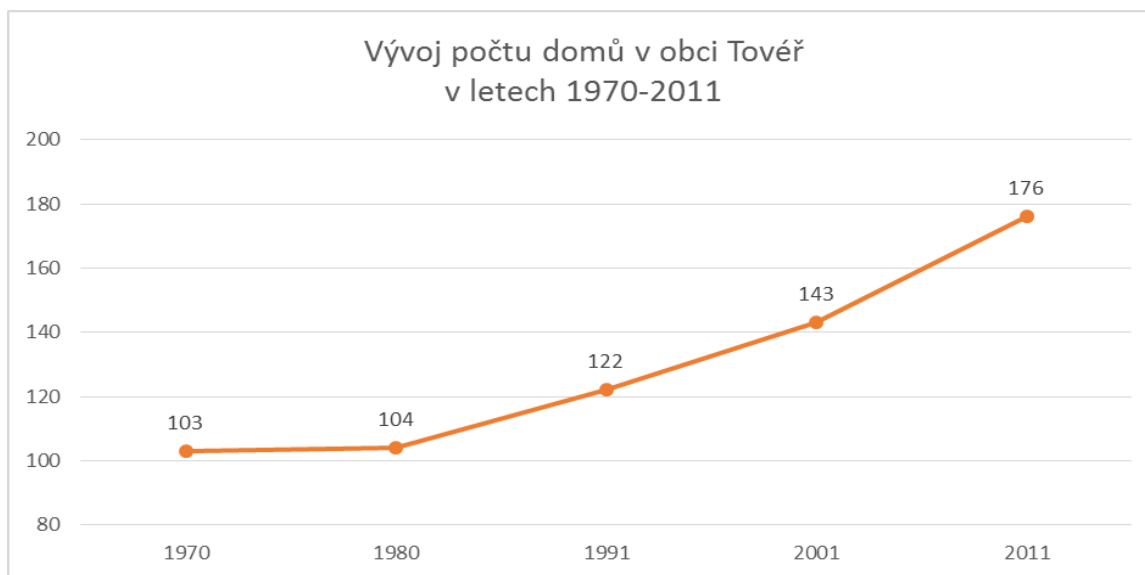
5. Vybavenost

Bydlení

Domovní a bytový fond

Továř patří ke skupině obcí v zázemí Olomouce, která je atraktivní pro bydlení. Je to patrné od 80. let 20. stol., od kdy se Továř kontinuálně stavebně rozvíjí, vývoj je navíc v jednotlivých obdobích celkem rovnoměrný. Podle SLDB 2011 bylo v obci evidováno celkem 176 domů, naprostou většinu z nich (174) tvoří rodinné domy. V obci jsou 2 domy bytové. Bytů celkem bylo sečteno 199, 17 z nich je situováno v bytových a zbytek v rodinných domech.

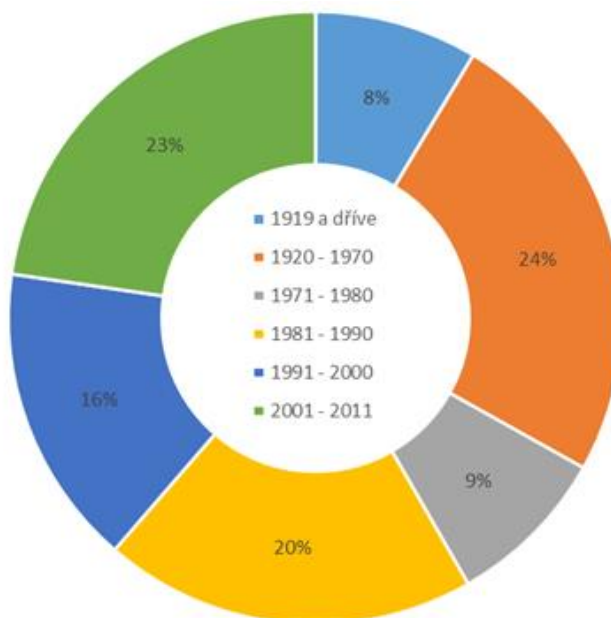
Jak už jsme zmínili, obec se neustále stavebně rozvíjí, mezi lety 2001–2011 se podle dat ze SLDB rozrostla o 33 domů. V průběhu let 2011–2015 přibýlo pak v obci dalších 12 rodinných domů (dle ČSÚ). V obci tak vznikly zcela nové lokality výstavby, zejména na jihovýchodě obce (při příjezdu ze Samotíšek po pravé straně směrem do svahu) a při příjezdu od Olomouc (Týnečku) vpravo na začátku obce.

Obr. 8: Vývoj počtu domů v obci od r. 1970.
Zdroj: ČSÚ (*Historický lexikon obcí*), vlastní zpracování.

Díky časově poměrně rovnoměrnému vývoji je z pohledu stáří bytového fondu situace v obci docela příznivá. Přibližně 35 % domů bylo postaveno před rokem 1970, necelých 30 % bytového fondu je ze 70. a 80. let. Téměř 40 % domovního fondu bylo vybudováno mezi lety 1991 a 2011.

Stavebně nejintenzivnějším desetiletím bylo období let 2001–2011, ve kterém se postavilo přes 37 domů, v předchozích dvou desetiletích to bylo vždy přibližně po 30 domech, přičemž stavebně intenzivní byla i 80. léta, kdy bylo postaveno 32 domů. V současnosti jsou nadále budovány rodinné domy, i když intenzita jejich výstavby není tak vysoká, jako v předchozím desetiletí.

Obr. 9: Stáří domovního fondu v obci.
Zdroj: ČSÚ (*SLDB 2011*), vlastní zpracování.

Podle vlastnictví dominují z celkového počtu 199 bytů ty ve vlastním domě (143). Pouze 23 bytů je evidováno jako nájemních, z čehož 15 se nachází v bytových domech. Většina bytů disponuje připojením k vodovodní, kanalizační a plynové síti.

Tověř spolu se sousedními obcemi (typicky Bohuňovice, Dolany, Samotišky, Hlušovice nebo Bělkovice-Lašťany) spadají do suburbánního zázemí Olomouce, většina nových rezidentů se rekrutuje právě z krajského města. Na rozdíl od např. sousedních Dolan či Hlušovic tu ale není suburbanizace tak masivní.

Vyhrazené plochy pro novou výstavbu – cca 20 nových rodinných domů.

V katastru obce se nacházejí objekty individuální rekreace. Pro výstavbu nových objektů však již nejsou v územním plánu vyhrazené plochy.

Školství a vzdělávání

Obec je zřizovatelem **Mateřské školy Tověř**. Kapacita mateřské školy je **25 dětí** (1 třída). Věkové složení dětí v jednotřídní mateřské škole je 3–6 let. Provozní doba mateřské školy je pondělí–pátek 6.30 – 16.00 hodin.

MŠ je uvnitř vybavena třídou, hernou, šatnami pro děti i personál, sociálním zařízením a vybavenou kuchyňkou určenou na výdej stravy. Venkovní zahrada je vybavená kovovými průlezkami, velkým pískovištěm s ochranným krytem, skluzavkou a zahradním domkem pro hry dětí. Nechybí ani dětské lavičky se stolky. Je z hlediska bezpečnosti a hygieny plně funkční a její vybavení plně odpovídá věkové skupině dětí ve věku od 3 do 6 let. Zahrada je propojená se sportovním areálem, který disponuje umělým trávníkem a dětským hřištěm pro hry a sportovní aktivity dětí.

V roce 2012 byla provedena přestavba hygienického zázemí pro děti a personál a již dříve byla vyměněna okna za nová / plastová a bylo vyměněno osvětlení v interiéru. Přestože došlo k těmto úpravám, je z hlediska technického stavu objekt na hranici funkčnosti. Nedostatečné hydroizolace a tepelná izolace velmi zásadně snižují vzdělávací a pracovní komfort, stejně tak střešní konstrukce a krytina jsou ve stavu vyžadujícím v horizontu několika málo let nezbytný zásah. V případě realizace tepelných izolací by došlo i k významné úspoře nákladů na energie.

V posledních 5 školních ročnících byla vždy naplněna kapacita 25 dětí. Poptávka na přijetí je pravidelně vyšší, než jak dovoluje aktuální kapacita. MŠ navštěvují i děti z jiných obcí: Dolany, Bělkovice-Lašťany a Olomouc.

Obec jako zřizovatel Mateřské školy Tověř přispívá do jejího rozpočtu v posledních 5 letech každoročně částkou 200 000 Kč.

V obci se nenachází žádná základní škola. Děti navštěvují základní školy v Dolanech nebo v Olomouci.

Na střední či vysoké školy dojíždí studenti z Tověře dle oboru svého zaměření. Nejčastěji je to Olomouc, která nabízí široké spektrum středoškolského či univerzitního vzdělání.

Zdravotnictví

V obci není žádné zdravotnické zařízení. Obyvatelé využívají ordinace lékařů v Dolanech (dětský lékař, praktický lékař, zubní lékař a gynekolog) nebo v Olomouci, kde je mnoho zdravotnických zařízení všech oborů včetně fakultní nemocnice.

Sociální péče

Obec nedisponuje žádnými sociálními službami a občané mají možnost využít ošetrovatelských a pečovatelských služeb poskytovaných v domácnostech klientů, které zajišťuje Charita Olomouc.

Kultura

V **kulturním domě**, který je v majetku obce, se nachází obecní úřad a sál určený k pořádání sportovních a společenských akcí s kapacitou 200 osob.

Kulturní památky

Nemovitě kulturní památky zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek ČR:

1. **Sloup se sousoším Nejsvětější Trojice z roku 1880** – evidenční číslo 45177/8-1790
2. **Boží muka z druhé poloviny 18. stol.** – evidenční číslo 50567/9-72

Sloup se sousoším Nejsvětější Trojice

Hranolový podstavec s nápisovými deskami stojí na dvou pískovcových stupních, na něm je osazen pískovcový sloup ukončený korintskou hlavicí. Vrchol je sochařsky řešená kompozice sousoší Nejsvětější Trojice. Vytesaný nápis na nápisové desce: „Ke cti nejsvětější Trojice Boží z vděčnosti Antonínu Foukalovi a Veronice, manželce jeho, postaveno na památku od Ignáce Vyjídáka a manželky jeho Františky z Tovéře z čís. 9 a 23 léta Páně 1880 a od velebného pána P. Jana Stáhla, faráře a rady konsistoriálního, postaveno. Sloup původně stál u silnice č. III/44310 vlevo při výjezdu z obce na silnici I/46. v roce 2006 byl přestěhován a umístěn na náves obce.

Boží muka

Boží muka z druhé poloviny 18. století stojí východně od obce při cestě do Dolan jedná se o drobnou barokní stavbu.

Kaple svatého Cyrila a Metoděje

Kaple je vystavěna na obdélníkovém půdorysu s půlkruhovým závěrem. Fasáda je členěna lizérami, v bocích prolomena párem oken s půlkruhovým záklenkem, okna lemována štukovými šambránami. Střecha je sedlová (nad závěrem valbová). Trojúhelníkový štít je lemován zubořezem a prolomen kruhovým otvorem. Po roce 1945 prováděl drobné a udržovací práce dolanský farář za pomoci věřících občanů. Až v devadesátých letech dvacátého století byla obnovena fasáda kaple a po roce 2000 upraveno její okolí.

Kamenný kříž

Kamenné kříže se zpravidla stavěly na konci nebo na začátku obce, nebo tam, kde se stalo nějaké neštěstí. V Tovéři stával kamenný kříž na křižovatce u hospody vedle kaštanu, neboť tam historicky končila původní obecní zástavba. Uvedený kaštan narušoval statiku kříže, a tudíž byl za působení starosty Ladislava Slezáka přemístěn k polní cestě, též zvané Třináctka (u rybníka směrem na Dolany). Během rozšiřování zástavby obce byl na čas uložen v depozitáři a později postaven u kaple.

Sport a volnočasové aktivity

Venkovní sportovní areál s tenisovým kurtem (od roku 1997) a dětským hřištěm (od roku 2012). V roce 2016 proběhla rekonstrukce tenisového kurtu, který je využíván k různým sportovním činnostem. Tento areál byl nejen opraven, ale rozšířen na multifunkční hřiště, kde je kromě tenisu možné provozovat další míčové hry, jako je nohejbal, basketbal či florbal. Plocha byla nově oplocena nylonovou sítí, zpevněna obrubníky, upraveny lajny a nainstalován basketbalový koš.

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Na území SO ORP Olomouc se prolínají obě základní geologické jednotky České republiky, Český masiv a Západní Karpaty. Západní Karpaty (Vnější západní Karpaty – Karpatské předhlubně), tvoří geologické podloží Hornomoravského úvalu, který prochází centrální částí ORP ve směru SZ–JV. Český masiv vstupuje do ORP svojí Moravskoslezskou oblastí (Moravskoslezské paleozoikum) pouze na západní a východní částí území a jako drobná tělesa granitoidů v okolí Olomouce.

Katastrální území Tověře má hlavně v západní části rovinatý charakter, což vyplývá z jeho polohy v Hornomoravském úvalu. Geomorfologicky jde o podcelky Uničovská plošina a Středomoravská niva. Ve východní části katastru však vzrůstá nadmořská výška a krajina mění svůj ráz, když přechází do Nížkého Jeseníku (Radíkovská a Jívovská vrchovina).

Z geologického hlediska je převážná část katastru tvořena velmi mladým typem povrchu (kvartér). Převážně západní část katastru je intenzivně zemědělsky využívána, s čímž souvisí i riziko eroze. V obci neproběhly komplexní pozemkové úpravy.

Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje – aktualizace č. 1 hájí v souladu s Politikou územního rozvoje ČR rezervu průplavního spojení kanál Dunaj – Odra – Labe. V případě Tověře by bylo katastrální území obce jeho realizací dotčeno (v západní části).

Kvalita ovzduší ani kvalita vody z lokálních zdrojů nejsou v obci zásadním problémem. Na druhou stranu znečištění ovzduší místními tepelnými zdroji je problémem u většiny obcí. Potenciální ohrožení kvality podzemních vod představuje intenzivní zemědělská činnost. Dešťová i splašková kanalizace eliminují problémy případných průsaků jímek a septiků. Liniovým zdrojem emisí je přetížená silnice I/46 západně od obce.

Do jisté míry za problematický lze považovat, pohledem ohrožení životního prostředí, značný nárůst výstavby rodinných domů na „zelené louce“ v uplynulých cca 10 letech a s tím spojený zábor půdy. Je to však fenomén nejen v Tověři, ale v zázemí všech větších měst v České republice.

Ochrana životního prostředí

Správním územím obce je Chráněnou oblastí přírodní akumulace vod (CHOPAV). Tedy lze hovořit o soběstačnosti v zásobování pitnou vodou. Zdrojům vody je třeba věnovat potřebnou ochranu a péči. Z hlediska ochrany životního prostředí je třeba činit také protierozní opatření, kdy častým problémem v obci bývá kumulace vody za přívalem dešťů při silnici Týneček–Dolany. Při ochraně životního prostředí je potřeba mít na paměti negativní dopady intenzivní zemědělské výroby. V celém katastru bohužel není významný liniový prvek zeleně. Na druhou stranu k ochraně životního prostředí přispívá alespoň významný krajinný prvek – remíz před Tověří, který tvoří migračně významné území pro velké savce.

Území obce Tověř vykazuje velmi nízký koeficient ekologické stability (KES), který má hodnotu 0,3.

Pro jeho výpočet se využívá tento vzorec:

$$KES = \frac{\text{lesní půda} + \text{vodní plochy a toky} + \text{trvale travní porost} + \text{mokřady} + \text{sady} + \text{vinice}}{\text{omá půda} + \text{antropogenizované plochy} + \text{chmelnice}}$$

Hodnota 0,3 je typická pro území nadprůměrně využívané se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy. Na druhou stranu v případě Tověře je tato vyšší míra zátěže území kompenzována blízkostí lesů, takže současný stav je v zásadě dobrý. Trend vývoje životního prostředí je však sporný, přičemž závisí na zmírnění dopadu intenzivní zemědělské výroby a vybudování lokálního biocentra a dalších krajinných prvků.

Územní plán obce vymezuje v rámci katastru lokální biocentrum „U cihelny“ s cílovou rozlohou 3,29 ha. V současné době je využití území převážně jako orná půda, travní porost, krajinná zeleň, drobná

vodní plocha. Biocentrum „U cihelny“ je pro obec klíčové z pohledu budoucího zásobování obce pitnou vodou a vyžaduje tedy maximální ochranu (možné budoucí vyhlášení ochranného pásma vodního zdroje) vzhledem k blízkosti ploch vymezených pro výrobu, drobnou řemeslnou výrobu a skladování.

Obec v roce 2014 zakoupila v dražbě nemovitosti na LV č. 190 v k. ú. Tověř, a to konkrétně pozemek p. č. 192 o výměře 20 m² (kopaná studna o průměru 2,5 m hloubky více jak 15 m, vodní zdroj, který zásoboval Seliko Dolany a část bytovek v obci Dolany) a přilehlý pozemek p. č. 193 o výměře 2 449 m², na kterém tento zdroj leží.

Obec Tověř tímto krokem řešila z dlouhodobého hlediska více záležitostí. Především:

- Získala vlastní zdroj z podzemního vrtu a v budoucnu bude mít možnost řešit nedostatek pitné vody způsobený nedostatečnou dimenzí vodovodního řádu a časté výluky dodávky pitné vody v důsledku havárií tohoto vodního díla v obci Samotíšky. Tento řád zásobuje nejen Samotíšky, Tověř, ale i obec Dolany.
- Zachovat celistvost biocentra „U cihelny“.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obec Tověř je samosprávným subjektem se základní působností, nevykonává správní činnost pro žádnou další obec a spadá pod správní obvod obce s rozšířenou působností Olomouc. Správní činnost ve stavební oblasti vykonává pro obec Obecní úřad Dolany, odbor výstavby.

Zastupitelstvo obce má 7 členů. Starosta vykonává funkci jako uvolněný člen zastupitelstva obce, místostarostka jako neuvolněná.

Mimo ze zákona povinně zřízených výborů (kontrolní a finanční) zřídilo zastupitelstvo obce kulturní a stavební komisi.

V obci není zřízena funkce tajemníka a obec zaměstnává tyto zaměstnance:

- Samostatný odborný referent – 1 osoba (úvazek 1,0)
- Údržbář – 2 osoby (2x úvazek 1,0)

Dále zaměstnává na dohodu o pracovní činnosti 1 osobu na dovážku obědů do mateřské školy a na dohodu o provedení práce 3 osoby (úklid obecního úřadu a kulturního domu, knihovna, správce kulturního domu).

Obec taktéž v roce 2015 využívala 1 pracovníka na veřejně prospěšné práce.

Organizace zřizované obcí:

Mateřská škola Tověř, p. o. – příspěvková organizace.

Tab. 13: Výsledky hospodaření MŠ Tověř, p. o.

Rok	Částka (Kč)
2011	38 910,-
2012	12 835,-
2013	7 089,-
2014	91 838,-
2015	98 491,-
2016	52 100,-

Zdroj: Účetní evidence obce.

Tab. 14: Vývoj rozpočtového hospodaření obce Tověř v letech 2009–2016 (v tis. Kč).

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové příjmy	4 173	4 947	4 508	4 984	6 082	5 867	6 362	6 986
Nedaňové příjmy	1 357	1 230	1 391	1 325	1 951	1 429	2 030	1 756
Kapitálové příjmy	0	654	139	389	36	10	8	178
Neinvestiční přijaté dotace	149	243	152	326	160	152	148	186
Investiční přijaté dotace	0	42	0	230	0	0	0	0
Příjmy	5 679	7 116	6 190	7 254	8 229	7 459	8 548	9 282
Běžné výdaje	4 824	4 335	4 864	5 648	5 571	5 877	5 942	5 670
Kapitálové výdaje	303	3 614	1 758	1 390	210	2 158	665	907
Výdaje celkem	5 126	7 949	6 622	7 038	5 781	8 036	6 607	6 577
Saldo příjmů a výdajů	553	-833	-432	216	2 448	577	1 941	2 705
Podíl kapitálových výdajů	5,90 %	45,46 %	26,54 %	19,75 %	3,63 %	36,69 %	11,20 %	13,79 %
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	84,94 %	60,93 %	78,59 %	77,86 %	67,70 %	78,70 %	69,53 %	61,08 %

Zdroj: Účetní evidence obce.

Hospodaření a majetek obce

Z uvedené tabulky vyplývá, že obec hospodařila do roku 2013 s průběžně vyrovnaným rozpočtem, kdy případný deficit jednoho roku je kryt přebytkem z předcházejícího roku. Od roku 2013 dochází k hospodaření s přebytkovým rozpočtem, který byl způsoben změnou legislativy při RUD (Rozpočtové určení daní), kdy došlo k navýšení daňových příjmů obce a snížení kapitálových výdajů, zejména v letech 2013 a 2015.

Obec obdržela v letech 2011–2015 dotace (včetně dotací na volby a výkon státní správy), jejichž přehled je zachycen v rámci tabulky č. 15.

Tab. 15: Přehled dotací, které obec obdržela v letech 2011–2016.

Rok 2011

Částka (Kč)	Poskytovatel	Účel (investiční/neinvestiční)
152 000,-	Olomoucký kraj	Výkon státní správy (neinvestiční)

Rok 2012

Částka (Kč)	Poskytovatel	Účel (investiční, neinvestiční)
147 500,-	Olomoucký kraj	Výkon státní správy (neinvestiční)
168 000,-	Olomoucký kraj	Územní plán - POV (investiční)

156 000,-	Olomoucký kraj	Obnova veřejného osvětlení - POV (neinvestiční)
22 000,-	Olomoucký kraj	Volby (neinvestiční)

Rok 2013

Částka (Kč)	Poskytovatel	Účel (investiční, neinvestiční)
104 800,-	Olomoucký kraj	Výkon státní správy (neinvestiční)
53 000,-	Olomoucký kraj	Volby (neinvestiční)
10 000,-	Olomoucký kraj	Čerpadlo – hasiči (neinvestiční)

Rok 2014

Částka (Kč)	Poskytovatel	Účel (investiční, neinvestiční)
104 800,-	Olomoucký kraj	Výkon státní správy (neinvestiční)
48 000,-	Olomoucký kraj	2× Volby (neinvestiční)

Rok 2015

Částka (Kč)	Poskytovatel	Účel (investiční, neinvestiční)
103 000,-	Olomoucký kraj	Výkon státní správy – (neinvestiční)
60 000,-	Úřad práce	Příspěvek na SÚPM – Evropský sociální fond (neinvestiční)

Rok 2016

Částka (Kč)	Poskytovatel	Účel (investiční, neinvestiční)
105 900,-	Olomoucký kraj	Výkon státní správy
35 000,-	Olomoucký kraj	volby
45 000,-	Úřad práce	příspěvek na SUMP – Evropský sociální fond

Zdroj: Účetní evidence obce.

Obec vlastní následující finanční majetek:

Akcie Vodohospodářské společnosti Olomouc a.s. – v hodnotě Kč 904 000,-.

Významný nemovitý majetek obce

- Budova kulturního domu + areál „Na Kolibě“,
- Bytový dům č. p. 171,
- Pozemek parc. č. 192, 193,
- Lesní pozemek parc. č. 404.

Bezpečnost

Zajištění veřejného pořádku a ochrany majetku obyvatel provádí v rámci výkonu své služby Obvodní oddělení Policie ČR ve Šternberku.

Obec má uzavřenou veřejnoprávní smlouvu se statutárním městem Olomouc, týkající se výkonu přenesené služby v úseku přestupků. V roce 2016 byly v obci řešeny celkem 4 přestupky – 2× přestupek proti občanskému soužití a 2× přestupek proti majetku. V obci byla rovněž jedna dopravní nehoda s lehkým zraněním.

Obec má uzavřenou smlouvu o sdružení prostředků mezi obcemi Tověř a Dolany v rámci zabezpečení obce Tověř jednotkou požární ochrany.

V obci nejsou známá rizika živelných pohrom. Varování obyvatel před nebezpečím je řešeno sirénou, která však není napojena na integrovaný záchranný systém.

Vnější vztahy a vazby obce

Obec je členem dobrovolného svazku obcí **Mikroregion Šternbersko**, jehož členy jsou město Šternberk a dalších 23 obcí (Babice, Bělkovice-Lašťany, Bohuňovice, Dolany, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hlušovice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Jívová, Komárov, Liboš, Lipina, Mladějovice, Moravský Beroun, Mutkov, Norberčany, Řídeč, Samotišky, Štarnov, Tověř a Žerotín).

Obec je dále členem **MAS Šternbersko, o.p.s.**, jejímiž členy je 22 obcí a taktéž podnikatelé, zemědělci a neziskové organizace z území Šternberska.

Obec je také členem **Svazu měst a obcí ČR**.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Hlavní problémy a silné stránky obce

Obec Tověř představuje kompaktní vesnické sídlo, přičemž osy obce tvoří komunikace III/4436 (ve směru J–SV), komunikace III/44310, která obec spojuje se silnicí I/46 (Olomouc–Šternberk). K této silnici I. třídy dosahuje na západě i samotný katastr obce. **Poloha obce v rámci Olomouckého kraje i okresu je velmi příznivá** (leží v blízkosti krajské metropole i nedaleko města Šternberk v relativně atraktivní krajině v podhůří Nízkého Jeseníku). Časová dostupnost Olomouce, resp. Šternberka osobním automobilem se pohybuje v rozmezí od 10 do 15 minut (problematický je však příjezd do Olomouce v období ranní špičky – ulice Chválkovická – a v opačném směru v období špičky odpolední). Dopravní obslužnost je zajištěna více než 30 spoji autobusové dopravy (ve všední dny). Obec je také charakterizována svou polohou na rozhraní Hornomoravského úvalu a Nízkého Jeseníku, což její katastr činí poměrně pestrým (na západě vysoké procento zornění a rovina, na východě vzrůstající nadmořská výška a vyšší podíl lesních ploch).

Možný další rozvoj obce do značné míry podmiňuje demografická situace. V případě Tověře dochází k postupnému nárůstu počtu obyvatel i domů (vlivem suburbánní výstavby), byť početní růst obyvatel v posledních letech zpomalil. Poměrně **příznivá je vzdělanostní struktura obyvatel**. Prakticky čtvrtina populace starší patnáct let má ukončené vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání, další více než třetina disponuje alespoň maturitou. I **věková struktura obyvatelstva obce je poměrně příznivá**. Obec nedisponuje žádným ubytovacím zařízením, což je dáno jednak velikostí obce i blízkostí takovýchto zařízení v sousedních obcích či městech. V obci se **nachází základní síť služeb**, mimo tradičního obchodu se smíšeným zbožím lze v obci využít i služby pneuservisu. Restaurace chybí, ale po rekonstrukci by měla být k dispozici. Kromě toho se v obci nachází drobnější firmy (nejčastěji průmysl, stavebnictví či obchod).

V posledních letech je **uspokojivá i situace na trhu práce**, kdy nezaměstnanost se pohybuje pod 5 %. Obec disponuje vodovodem, jednotným kanalizačním systémem pro odvod jak splaškových, tak dešťových odpadních vod. Podmínkou výstavby v rozvojových plochách (stejně jako pro obec Dolany) **je intenzifikace ČOV Dolany** (při zohlednění již stávajících kapacit odpadních vod přiváděných z obce Tověř se dostává kapacita ČOV na limitní stav). Zásobování plynem i elektrickou energií je také zajištěno.

Obec má rovněž poměrně **příznivou strukturu domovního a bytového fondu** z hlediska jeho stáří (téměř 40 % domů je postaveno po roce 1991). Obec zajišťuje provoz **mateřské školy** s kapacitou 1 třídy (25 dětí), která však potřebuje rekonstrukci a částečně i navýšení kapacity. V obci **není žádné zdravotnické zařízení**.

Území Tověře je díky intenzivní zemědělské činnosti vystaveno **vyšší míře ekologické zátěže**, ta je však kompenzována blízkostí lesů. Trend vývoje životního prostředí je však sporný, přičemž závisí na zmírnění dopadu intenzivní zemědělské výroby a vybudování lokálního biocentra a dalších krajinnotvorných prvků. Územní plán obce vymezuje v rámci katastru lokální biocentrum „U cihelny“. Pozitivním aspektem dalšího rozvoje obce jsou **vyrovnané rozpočty obce**. Členství v Místní akční skupině Šternbersko a Mikroregionu Šternbersko umožňuje obci využívat sdílených zkušeností pro další rozvoj i čerpání finančních prostředků EU. Čerpání dotací je pro obec možné mimo celostátní programy i v rámci nástroje ITI, kdy je součástí území Olomoucké aglomerace.

Program rozvoje obce Tověř na období 2017–2023 je nově vzniklým dokumentem. Obec dosud neměla strategický rozvojový dokument. Je tak pro vedení obce novou příležitostí pro definování priorit jejího rozvoje.

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
- výhodná poloha obce vzhledem ke krajskému městu - atraktivní poloha obce v předhůří Nízkého Jeseníku, blízkost lesa (kvalitní, atraktivní prostředí pro bydlení) - velmi dobrá dostupnost služeb, zaměstnání apod. individuální automobilovou dopravou (Olomouc, Šternberk) - kvalitní dopravní obslužnost obce s vysokou četností spojů - pozitivní demografický vývoj obce v posledních letech - kvalitní věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva obce - kompaktnost intravilánu obce - absence sociálně vyloučených lokalit - nízký podíl nezaměstnaných osob - nízké průměrné stáří a kvalitní struktura domovního fondu - kompletní vybavenost technickou infrastrukturou - hospodaření a rozpočet obce - pravidelné akce pořádané v obci pro občany - mateřská škola v obci - multifunkční sportoviště v obci - obec aktivní při čerpání drobných dotací (POV Olomoucký kraj apod.)	- intenzita dopravy na komunikaci I/46 Olomouc–Šternberk i na komunikaci III. třídy procházející obcí - obec není obsluhována MHD Olomouc - znečištění ovzduší lokálními tepelnými zdroji - velmi nízký koeficient ekologické stability (nadprůměrně zemědělsky využívané území katastru obce) - absence některých služeb přímo v obci (zdravotnictví apod.) - nerozvinutý sektor cestovního ruchu a turistiky - slabá spolková činnost - absence výraznějších zaměstnavatelů v obci
PŘÍLEŽITOSTI (vnější faktory)	OHROŽENÍ (vnější faktory)
- plánovaný, kontrolovaný další stavební rozvoj obce - zapojení „novousedlíků“ do veřejného života a chodu obce - postupný růst příjmů obce díky novým rezidentům - zkapacitnění a rekonstrukce mateřské školy - spolupráce v rámci partnerství obcí - realizace cyklostezky namísto stávající cyklotrasy - zvyšování bezpečnosti v dopravě a zkvalitnění příslušné infrastruktury - vyšší aktivita při čerpání dotačních peněz z dostupných programů podpory (EU, SCLLD MAS, atd.)	- potenciálně nedostatečné zásobování pitnou vodou v rozvojových lokalitách obce - potenciálně nedostatečná kapacita ČOV - přetížení komunikace I/46 - územní rezerva pro kanál Dunaj – Odra – Labe - zhoršení stavu obecních budov (MŠ) - narušení charakteru obce nadměrnou a nekontrolovatelnou výstavbou, zábor kvalitních půd - eroze půdy v členitějších partiích katastru obce

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 POSLÁNÍ OBCE

Poslání obce jako přirozeného sídelního sdružení spočívá především v péči o veřejné věci a společný majetek sloužící ku prospěchu všem. Hlavním přínosem je péče o základní podmínky k životu. Klíčovým zákonem pro fungování obce je zákon o obcích č. 128/2000 Sb., který definuje základní poslání obce v paragrafovaném znění takto:

- Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.
- Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.
- Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

B.2 STRATEGICKÁ VIZE

Obec Tověř využije své geografické polohy v podhůří Nízkého Jeseníku v čele s dominantou širokého okolí – baziliky na Svatém Kopečku, blízkosti krajského města Olomouc a s ní spojenou dobrou dopravní obslužností obce ve prospěch kvalitního bydlení a čistého zdravého životního prostředí.

To vše v souladu s udržitelným rozvojem obce jako vhodného místa pro klidné rodinné bydlení s kvalitním zázemím v infrastruktuře poskytovaných služeb a možnostech trávení volného času.

Zároveň bude obcí prosperující, obcí, kde se obyvatelé cítí a budou cítit v bezpečí, s možností zapojení do lokálního společenského, kulturního a sportovního dění v obci.

MOTTO:

Každý člověk se rád vrátí do své rodné obce, do kraje, kde se narodil a vyrůstal...

B.3 STANOVENÍ DLOUHODOBÝCH STRATEGICKÝCH CÍLŮ

Programové cíle stanovují to, čeho chce obec dosáhnout realizací svého programu rozvoje. Tyto cíle jsou stanoveny na základě problémů definovaných v analytické části dokumentu, potřeb občanů obce zjištěných v rámci spolupráce občanů na tvorbě rozvojového dokumentu a taktéž na základě projednání v zastupitelstvu obce.

Cíl 1: Rozvoj a péče o stávající infrastrukturu a občanskou vybavenost v obci

Cíl 2: Ochrana životního prostředí, udržitelný rozvoj obce

Cíl 3: Rozvoj a zlepšování podmínek k životu občanů v obci

Cíl 4: Rozvoj kulturního, společenského a sportovního života v obci

B.4 AKTIVITY

Cílů 1–4 bude dosaženo realizací aktivit, které jsou uvedeny v následující tabulce, a to chronologicky dle roku zamýšlené realizace.

Tab. 1: Aktivity vedoucí k naplnění programových cílů obce

Cíl č.	Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování	Stupeň připravenosti
1	Rekonstrukce místní komunikace Za humny I.	vysoká	2018	zastupitelstvo obce	750 000	obec a dotace	stavební řízení
	Komentář:						
1	Nástavba, rekonstrukce MŠ	vysoká	2018+	zastupitelstvo obce	6 000 000	obec a dotace	stavební povolení
	Komentář:						
3	Revitalizace návsi	vysoká	2019	zastupitelstvo obce	6 000 000	obec a dotace	projektová dokumentace
	Komentář:						
3	Vybudování zpomalovacího ostrůvku při vjezdu do obce od I/46	střední	2019	zastupitelstvo obce	2 000 000	kraj, obec a dotace	záměr
1	Cyklostezka Tověř – Chválkovice	vysoká	2020+	zastupitelstvo obce	2 500 000	obec a dotace	záměr
	Komentář:						

3	Osvětlený chodník Tověř – Samotičky	vysoká	2018	zastupitelstvo obce	3 500 000	obec a dotace	záměr
	Komentář:						
1	Výstavba a opravy místních komunikací	vysoká	2018–2021	zastupitelstvo obce	2 650 000	obec a dotace	záměr
	Komentář: • Komunikace u lípy, p. č. 247/1, délka 120 m, 500 000 Kč náklady na rekonstrukci. • Komunikace k lesu, p. č. 419/15 a 419/31, délka 200 m (900m²), 750 000 Kč náklady na rekonstrukci. • Komunikace Samotičská – k lípě, p. č. 462/1, délka 120 m, 400 000 Kč náklady na rekonstrukci. • Komunikace Za humny II., p. č. 464, délka 520 m, 1 000 000 Kč náklady na výstavbu.						
1, 2	Výstavba a opravy kanalizace	vysoká	2018–2021	zastupitelstvo obce	3 000 000	obec a dotace	záměr
	Komentář: • Kanalizace dešťová, splašková – komunikace Samotičská – k lípě, náklady na výstavbu a rekonstrukci 1 000 000 Kč. • Kanalizace dešťová, splašková – komunikace Za humny II., p. č. 464, délka 520 m, náklady na výstavbu 2 000 000 Kč.						
4	Podpora společenských, kulturních a sportovních aktivit pro celé široké spektrum občanů	vysoká	2018–2023	zastupitelstvo obce	150 000 ročně	obec a dotace	dle konkrétních akcí
	Komentář:						
3	Rekonstrukce objektu kulturního domu v Tověři – komunitní centrum	střední	2023+	zastupitelstvo obce	3 000 000	obec a dotace	záměr
	Komentář:						

2	Péče o obecní zeleň, les a veřejná prostranství	střední	2018–2023	zastupitelstvo obce	200 000 ročně	obec a dotace	-
	Komentář: každoroční průběžná údržba.						
3	Vytvoření obecní policie ve spolupráci s okolními obcemi a mikroregionem	nízká	2019	zastupitelstvo obce	200 000 ročně	obec	záměr
	Komentář: dohoda s okolními obcemi.						
3	Realizace kamerového systému, monitoring městská (obecní) policie	střední	2020	zastupitelstvo obce	300 000	obec	záměr
	Komentář:						
3	Zajištění bydlení pro lidi v nouzi	nízká	2022	zastupitelstvo obce	2 000 000	obec a dotace	záměr
	Komentář:						
3	Zajištění bydlení pro seniory	střední	2022	zastupitelstvo obce	6 000 000	obec a dotace	záměr
	Komentář:						
3	Péče o kulturní památky	střední	2018–2023	zastupitelstvo obce	300 000	obec a dotace	–
	Komentář: každoroční průběžná péče.						
3	Výstavba workoutového hřiště	střední	2019	zastupitelstvo obce	400 000	obec a dotace	záměr
	Komentář: každoroční průběžná péče.						

B.4 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Garantem a koordinátorem Programu rozvoje obce Tověř je starosta obce (nyní Miroslav Majer), který spolupracuje s místostarostkou (nyní Ing. Marta Šubrtová) a se členy zastupitelstva obce.

Garant hlídá naplňování programu rozvoje obce, zodpovídá za věcné naplňování aktivit programu a vytváří podmínky pro jejich řízení. Řeší problematiku realizace aktivit v čase a návaznost na aktuální podmínky a možnosti obce. Navrhuje a iniciuje změny vyplývající z nutnosti adaptovat program na nové podmínky ať už na národní, krajské, či místní úrovni. Předkládá zastupitelstvu zprávy o realizaci programu a navrhuje jeho případné aktualizace. Svolává případná jednání zastupitelstva obce pro tyto potřeby.

Koordinátor funguje jako projektový manažer obce. Zodpovídá za administrativu, která je spojená s realizací aktivit a s aktualizací programu. Zodpovídá za dodržení harmonogramu, vyhodnocování a monitoring. Řídí přípravu podkladů pro rozhodování zastupitelstva obce. Zodpovídá za zpřístupnění dokumentů a vypořádání připomínek a podnětů, které se v průběhu platnosti programu vyskytnou. Řídí proškolení osob, které budou zapojeny do realizace programu. Provádí přípravu aktualizací, souhrnů, zpráv a dalších podkladů v návaznosti na využití programu. Podílí se na zajištění dodržování harmonogramu a přípravě podkladů pro vyhodnocování. Zajišťuje sběr podkladů pro monitoring programu.

Pro zahájení realizace Programu rozvoje obce Tověř na období 2017–2023 je nezbytné, aby se garant, koordinátor, spolupracující a poradní subjekty detailně seznámili s návrhovou částí tohoto dokumentu, s časovým harmonogramem a se způsobem vyhodnocování a monitoringem programu. V případě personálních změn je vhodné, aby byli nový garant, koordinátor případně spolupracující nebo poradní subjekt řádně proškoleni a informováni.

Zpřístupnění dokumentu

Dokument je zpřístupněn na webových stránkách obce a je k nahlédnutí v listinné podobě na obecním úřadě.

Monitoring a hodnocení

Program bude každé 2 roky vyhodnocován a bude sledováno naplňování aktivit. Obojí zajišťuje koordinátor pod dozorem garanta. Vyhodnocování programu bude probíhat přes sledování zvolených indikátorů. Sledování naplňování aktivit bude mít formu přehledu o realizovaných nebo nerealizovaných aktivitách. Budou zmíněny také aktivity, které se aktuálně realizují včetně fáze, v jaké se nacházejí. Součástí budou informace předané řešiteli jednotlivých aktivit. Ti předají informace o činnosti na výzvu koordinátora v dohodnuté struktuře a v dohodnutém čase. Vše výše zmíněné bude zahrnuto do zprávy, která bude garantem předložena zastupitelstvu obce. Souběžně s hodnocením bude aktualizován harmonogram plánovaných aktivit a finanční část Programu rozvoje obce Tověř.

Způsob aktualizace

Aktualizace² programu se bude provádět podle potřeby. Revize³ bude probíhat nejméně jednou za dva roky zejména při příležitosti vyvození závěrů ze zprávy o vyhodnocení programu a naplňování

² Drobnější změny programu rozvoje, hlavně v návrhové části.

³ Obsáhlé, generální změny programu rozvoje včetně analytické části.

aktivit. Aktualizace a revize proběhne úpravou Programu rozvoje obce s vyznačením čísla a data změny na úvodní straně. Aktualizace a případné revize provede zpracovatel nebo jiná garantem pověřená osoba na základě prostudování stávajícího programu a předložení návrhu na změnu zastupitelstvu obce. Aktualizace a revize mají probíhat na základě změněných potřeb nebo možností obce. Není vhodné, aby aktualizace a revize programu probíhaly kvůli změně politické reprezentace v obci.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

- Administrativní registr ekonomických subjektů ARES, obec Tověř [online]. Cit. 4. 9. 2016. Dostupné z WWW: <<http://wwwinfo.mfcr.cz/ares/>>
- Centrální systém účetních informací státu. Dostupný: <http://wwwinfo.mfcr.cz/ufis/>
- Český statistický úřad, Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Dostupné: <http://notes.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home>
- Český statistický úřad. Historický lexikon obcí České republiky 1869–2011. Dostupný: <https://www.czso.cz/csu/czso/historicky-lexikon-obci-1869-az-2015>
- Český statistický úřad. Průběžná statistika. Dostupná: <http://www.czso.cz/>
- Dotazníkové šetření mezi obyvateli obce Tověř, spolky a podnikateli. Vlastní zpracování.
- Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí.
- Evidence JSDH Tověř.
- Evidence MŠ Tověř.
- Evidence obce Tověř.
- Hosák, Ladislav: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848–1960. Ostrava 1967.
- Kimmel, Vojtěch: Tověř. Naše obec v minulosti. Tověř 2005.
- Kohoutek, Vojtěch: Obecní samospráva z roku 1525 za panství kartuziánů v obcích Dolany, Jívová, Loučany, Moravičany, Tověř. Loučany, bez vřechení [1991].
- Mapy.cz, území obce Tověř. Dostupné: <https://mapy.cz/s/uDd7>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí. Integrovaný portál MPSV, statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska. Dostupné: <https://portal.mpsv.cz/>
- Nesvadbová, Martina: Vybrané aspekty územního rozvoje olomouckých suburbí. Olomouc, 2014. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Přírodovědecká fakulta. Vedoucí práce Petr Kládivo.
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Olomouckého kraje. Dostupný: <http://prvk.kr-olomoucky.cz:85/prvk/>
- Prezentační systém ARISweb. Ministerstvo financí. Dostupný: <http://wwwinfo.mfcr.cz/aris/>
- Regionální informační servis [online]. Cit. 2. 11. 2016. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=552089>>
- Rozpočty obce Tověř v letech 2010–2015.
- Územně analytické podklady SO ORP Olomouc.
- Územní plán obce Tověř.
- Veřejná databáze ČSÚ, vše o území, obec Tověř [online]. Cit. 12. 12. 2016. Dostupné z WWW: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u= VUZEMI 43 552089#>>>
- Veřejná databáze ČSÚ, výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011, obec Tověř [online]. Cit. 12. 12. 2016. Dostupné z WWW: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u= VUZEMI 43 552089#>>>
- Wikipedia. Otevřená encyklopedie. Obec Tověř. Dostupné: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Tov%C3%A9ř>

Příloha – vyhodnocení dotazníkového šetření mezi obyvateli obce

Cílem šetření bylo zjistit, jak hodnotí stávající stav rozvoje obce její obyvatelé a jak si představují její další budoucí směřování a rozvoj. Vybrané výsledky šetření byly zapracovány do analytické části a využity při koncipování návrhů a opatření pro rozvoj obce. Rovněž proběhlo dotazníkové šetření mezi spolky a podnikateli v obci, které nebylo samostatně vyhodnoceno, ale jeho výstupy byly použity při tvorbě dokumentu.

Vzorový dotazník distribuovaný v březnu 2016 mezi občany obce:

Dotazník pro občany obce Továř:

Milí spoluobčané,

naše obec začala pracovat na programu rozvoje, který je nedílnou součástí jejího dlouhodobého plánování. V tomto programu chceme vyjasnit priority, podle nichž by se naše obec měla rozvíjet, a rozvrhnout jednotlivé rozvojové činnosti na nejbližší roky. Jasně definovaný program rozvoje nám umožní lépe využívat našich finančních prostředků a je důležitým podkladem při získávání různých dotací na uskutečnění vybraných rozvojových záměrů. Považujeme za velmi důležité znát vaše názory na to, jakým směrem by se měla naše obec ubírat a co pro to všichni můžeme udělat.

Obrácíme se na vás proto s žádostí o zodpovězení níže uvedených otázek. Poskytnuté údaje budou pečlivě vyhodnoceny a poslouží výlučně jako podklad pro zpracování programu rozvoje obce. O výsledcích budete průběžně informováni – na internetu, na vývěsce, ve zpravodaji a na veřejných projednáních.

Děkuji Vám za spolupráci a projevený zájem
Miroslav Majer,
starosta obce

Pokud není uvedeno jinak, označte vždy jen jednu z nabízených odpovědí. Pokud si žádnou nevyberete, formulujte svůj názor do volného prostoru k otázce.

1. Jak se vám v obci žije?

1. velmi dobře	4. spíše špatně
2. spíše dobře	5. velmi špatně
3. ani dobře ani špatně	

2. Co se vám na vaší obci nejvíce líbí? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

- a) klidný život
- b) dobré mezilidské vztahy
- c) příznivé životní prostředí
- d) blízkost přírody
- e) dostupnost pracovních příležitostí
- f) dobrá dopravní dostupnost
- g) kulturní a společenský život
- h) sportovní vyžití
- i) vzhled obce
- j) jiné:

3. Co se vám na vaší obci nelíbí? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

- a) špatné vztahy mezi lidmi
- b) nezájem lidí o obec
- c) málo kvalitní životní prostředí
- d) nedostatek pracovních příležitostí
- e) nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb
- f) nedostatečný kulturní a společenský život
- g) špatná dostupnost lékaře
- h) nevyhovující veřejná doprava
- i) nedostatečná bytová výstavba
- j) nepořádek v obci
- k) špatné podmínky pro podnikání
- l) jiné:

4. Jaké služby vám v obci nejvíce chybí?

.....
.....

5. Pokuste se zhodnotit obec z hlediska níže uvedených podmínek

(v každém řádku zakroužkujte číslici, která odpovídá míře vaší spokojenosti):

		Velmi spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Velmi nespokojen	Je mi to lhostejné
1	Bydlení	1	2	3	4	5
2	Mateřská škola	1	2	3	4	5
3	Zdravotnictví	1	2	3	4	5
4	Veřejná doprava	1	2	3	4	5
5	Kultura a společenský život	1	2	3	4	5
6	Sportovní vyžití	1	2	3	4	5
7	Životní prostředí	1	2	3	4	5
8	Péče obce o její prostředí	1	2	3	4	5
9	Podmínky pro podnikání	1	2	3	4	5
10	Rozvoj obce	1	2	3	4	5
11	Informovanost o dění v obci	1	2	3	4	5

6. Mezilidské vztahy v obci považujete za:

1. velmi dobré	4. špatné
2. docela dobré	5. nedovedu posoudit
3. ne moc dobré	

7. Myslíte si, že obyvatelé obce mají dostatek příležitostí ke vzájemným společenským kontaktům?

1. rozhodně ano	4. rozhodně ne
2. spíše ano	5. nedovedu posoudit
3. spíše ne	

8. Jste dostatečně informovaní o dění v obci:

ANO (1) / NE (2)

Pokud ne, jakou formu informovanosti byste upřednostňovali

.....
.....

9. Sledujete informace o dění v obci na webových stránkách?

1. pravidelně (min. 1× za týden)	3. vůbec
2. občas (cca 1 za měsíc)	4. nemám internet

10. Jste ochoten/ochotna udělat něco pro rozvoj své obce?

1. rozhodně ano	4. rozhodně ne
2. spíše ano	5. nedovedu posoudit
3. spíše ne	

Pokud ano, jak se můžete zapojit?

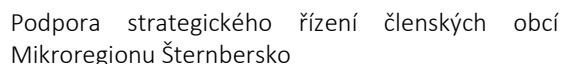
.....

11. Jak by se měla obec dále rozvíjet? (K 31. 12. 2015 měla obec 592 obyvatel.)

- a) měla by zůstat přibližně stejně velká
- b) měla by se postupně rozrůstat na přibližně 800–850 obyvatel
- c) měla by být využita celá kapacita ploch pro výstavbu domů (cca 700 obyvatel v obci)
- d) nedovedu posoudit

12. Představte si, že můžete rozhodnout o využití obecních finančních prostředků. Na co byste je přednostně využil / a? (zatrhněte maximálně 3 možnosti)

- 1) zlepšení podmínek pro podnikání
- 2) podpora bytové výstavby (dobudování technické infrastruktury a místních komunikací)
- 3) častější spoje veřejné dopravy
- 4) zřízení dalších provozoven obchodu a služeb v obci

- ## Program rozvoje obce Továř na období 2017–2023

Tab. 2: Výsledky dotazníkového šetření mezi obyvateli obce Tověř

Otázky	Procentuální podíl odpovědí
1. Jak se vám v obci žije?	
a) bez odpovědi	0,00
b) velmi dobře	58,33
c) spíše dobře	36,67
d) ani dobře ani špatně	5,00
e) spíše špatně	0,00
f) velmi špatně	0,00
2. Co se vám na vaší obci nejvíce líbí?	
Procentuální podíl odpovědí	
a) bez odpovědi	0,60
b) klidný život	26,79
c) dobré mezilidské vztahy	5,95
d) příznivé životní prostředí	9,52
e) blízkost přírody	26,79
f) dostupnost pracovních příležitostí	1,79
g) dobrá dopravní dostupnost	7,74
h) kulturní a společenský život	7,14
i) sportovní vyžití	2,38
j) vzhled obce	10,12
k) jiné	1,19
2. Co se vám na vaší obci nejvíce líbí? (textové odpovědi)	
Velmi oceňuji pravidelný odvoz tříděného odpadu a pořádek kolem kontejnerů.	
3. Co se vám na vaší obci nelíbí?	
Procentuální podíl odpovědí	
a) bez odpovědi	3,10
b) špatné vztahy mezi lidmi	14,73
c) nezájem lidí o obec	21,71
d) málo kvalitní životní prostředí	3,88
e) nedostatek pracovních příležitostí	3,10
f) nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb	13,95
g) nedostatečný kulturní a společenský život	0,78
h) špatná dostupnost lékaře	6,20
i) nevyhovující veřejná doprava	11,63
j) nedostatečná bytová výstavba	0,78

k) nepořádek v obci	6,20
l) špatné podmínky pro podnikání	1,55
m) jiné	12,40
3. Co se vám na vaší obci nejvíce nelíbí? (textové odpovědi)	
• Pejskaři nedostatečně uklízejí výkaly od psů a mají často své psy volně. • Spalování nekvalitního paliva – plastů některými občany (řadovky 3x). • Absence cyklostezky v návaznosti na stávající cyklostezky. • Cyklostezka Dolany – Samotíšky. • Autobusové spoje mají velké mezery. • Chybí cyklostezky. • Málo klidu v sobotu a v neděli • Lidi topí bůhví čím. • V zimě se často nedá ani vyvětrat. • Vadí mi nízká odborná úroveň dětského lékaře v Dolanech. Za dobrým lékařem se musí dojíždět. Nejvíce byly jmenovány: • cyklostezky (absence) 3x • spalování nekvalitního paliva (odpadu) 3x Většina odpovídajících využila možnosti přímého zatržení nabízené odpovědi.	
4. Jaké služby vám v obci nejvíce chybí? (pouze textové odpovědi)	
Uvedené odpovědi jsou doslovným přepisem, pouze byl opraven základní pravopis. • Častější vývoz bio kontejneru pod lesem (pravidelný). • Kvalitní obchod • Infrastruktura – lepší obchod. • Nekuřácká restaurace. • Péče o obec jako celek, nejen pro určité oblasti a místa • Obecní policie. • Zájmové kroužky. • Hospoda. • Lepší obchod • Slušná restaurace. • Pořádná restaurace. • Holič. • Kadeřník. • Pořádná a čistá hospoda. • Lepší obchody, kvalitní zboží v něm (čerstvé). • Spojení MHD s městy. • Lékař. • Uvítala bych aktivity pro nejmenší děti (batolata, předškoláky). Např. cvičení, výtvarka – mít možnost scházet se s ostatními a hlavně unavit děti (zejména v zimních měsících). • Lékař. • Restaurace. • Kavárna – cukrárna. • Restaurace	

Nejvíce byly jmenovány:	
• Restaurace (pořádná, nekuřácká): 5× • Obchod (lepší): 4× • Hospoda (pořádná a čistá): 2× • Lékař: 2×	
5. Pokuste se zhodnotit obec z hlediska níže uvedených podmínek	Průměrná známka hodnocení
a) bydlení	1,37
b) mateřská škola	2,52
c) zdravotnictví	2,98
d) veřejná doprava	2,51
e) kultura a společenský život	1,81
f) sportovní vyžití	2,32
g) životní prostředí	1,76
h) péče obce o své prostředí	1,62
i) podmínky pro podnikání	3,71
j) rozvoj obce	1,95
k) informovanost o dění v obci	1,54
6. Mezilidské vztahy v obci považujete za:	Procentuální podíl odpovědí
a) bez odpovědi	0,00
b) velmi dobré	8,77
c) docela dobré	61,40
d) ne moc dobré	12,28
e) špatné	0,00
f) nedovedu posoudit	17,54
7. Myslíte si, že obyvatelé obce mají dostatek příležitostí ke vzájemným společenským kontaktům?	Procentuální podíl odpovědí
a) bez odpovědi	0,00
b) rozhodně ano	37,29
c) spíše ano	42,37
d) spíše ne	8,47
e) rozhodně ne	0,00
f) nedovedu posoudit	11,86
8. Jste dostatečně informováni o dění v obci?	Procentuální podíl odpovědí
a) ano	94,83
b) ne	5,17

9. Sledujete informace o dění v obci na webových stránkách?	Procentuální podíl odpovědí
a) bez odpovědi	0,00
b) pravidelně (min. 1× za týden)	28,81
c) občas (cca 1× za měsíc)	47,46
d) vůbec	11,86
e) nemám internet	11,86
10. Jste ochoten / ochotna udělat něco pro rozvoj své obce?	Procentuální podíl odpovědí
a) bez odpovědi	0,00
b) rozhodně ano	23,33
c) spíše ano	45,00
d) spíše ne	8,33
e) rozhodně ne	0,00
f) nedovedu posoudit	23,33
10. Jste ochoten / ochotna udělat něco pro rozvoj své obce? (textové odpovědi)	
• Aktivní pomoc. • Brigáda (9×). • Dle situace a momentálních možností. • Finanční dar. • Finanční příspěvek. • Občas s úklidem • Odborné poradenství elektro. • Organizace akcí, pomoc při organizaci. • Organizace. • Podle potřeby. • Pomoc při pořádání kulturních a společenských akcí. • Různě. • Spoluúčast na obecních akcích. • Účast na kulturních akcích. • Úklid obce a okolí • Úklid. • Výpomoc na akcích (2×). Nejvíce uváděno: • Brigáda: 9× • Pořádání a pomoc s organizací akcí: 7× • Úklid: 3× • Finančně: 2×	
11. Jak by se měla obec dále rozvíjet? (k 31. 12. 2015 měla 592 obyvatel)	Procentuální podíl odpovědí
a) bez odpovědi	0,00
b) měla by zůstat přibližně stejně velká	79,66

c) měla by se postupně rozrůstat na přibližně 800–850 obyvatel	5,08
d) měla by být využita celá kapacita ploch pro výstavbu domů (cca 700 obyvatel v obci)	8,47
e) nedovedu posoudit	6,78
12. Představte si, že můžete rozhodnout o využití obecních finančních prostředků. Na co byste je přednostně využil / a?	Procentuální podíl odpovědí
a) bez odpovědi	0,00
b) zlepšení podmínek pro podnikání	0,65
c) podpora bytové výstavby (dobudování technické infrastruktury a místních komunikací)	5,88
d) častější spoje veřejné dopravy	16,34
e) zřízení dalších provozoven obchodu a služeb v obci	16,34
f) rekonstrukce místních komunikací	17,65
g) podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit	10,46
h) péče o veřejnou zeleň a prostředí v obci	21,57
i) opravy památek v obci	6,54
j) jiné	4,58
12. Představte si, že můžete rozhodnout o využití obecních finančních prostředků. Na co byste je přednostně využil / a? (textové odpovědi)	
• Propojení cyklostezek. • Výstavba cyklostezky do Samotíšek + výstavba chodníku Tověř – Samotíšky • Na obchod. • Revitalizace obce. • Cyklostezka. • Chodníky. • Cyklostezky. • Cyklostezky • Častější spoje veřejné dopravy (od 9,00 – 11,40 je málo spojů). • Rekonstrukce místních komunikací (cesty a předposlední vlevo směr do Týnečka a Šternberka)	
Nejvíce byly uváděny cyklostezky 5x	
Většina odpovídajících využila možnosti přímého zatržení nabízené odpovědi.	
Další náměty, připomínky, komentáře	
dotazník číslo	text
1	Navrhuji kontrolovat a postihovat osoby, které v jarním a podzimním období pálí bioodpad a znečišťují tak prostředí obce. Razantně zvýšit poplatky za psy a prostředky využít k sanaci znečištěného prostředí pro obec. Postihy za znečištění psy uplatnit i pro chataře a obyvatele okolních obcí.

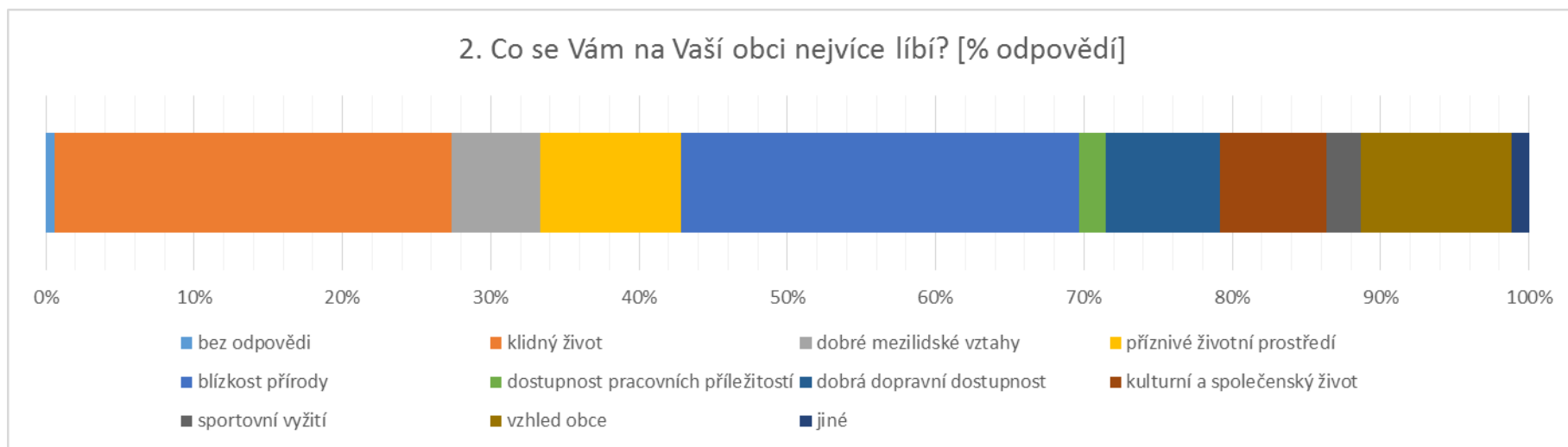
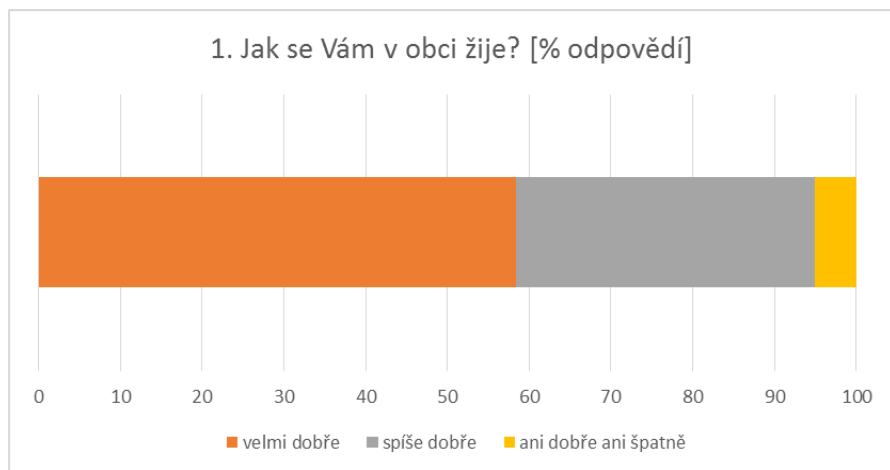

	Rybník má špatně vyřešený přepad (po rekonstrukci) se z „jarních“ vod aj. nenaplní na potřebnou hladinu a je trvale v deficitu.
2	Nelíbí se mi volné pobíhání psů (velkých) bez náhubku, vodítka a dozoru dospělého majitele. Rušení klidu ohňostroji a petardami v kteroukoli denní a noční dobu – chudáci psí mazlíčkové.
11	Podpořit vznik spolků, zájmových organizací, zapojit více lidí do chodu obce.
12	Obchod – nevyhovující pracovní doba (ráno až 7,30!) prostředí nevyhovující, není přehled o sortimentu, ne pultový prodej!!!
13	Absence občanského sdružení, spolků, zájmových kroužků.
16	Dotazník je málo vypovídající, nepříliš k tématu.
17	Nynější pan starosta nám naprosto vyhovuje a doufáme v jeho opětovné znovuzvolení. Spokojení manželé.
22	Uvítala bych dopolední spoj do Olomouce kolem desáté hodiny.
24	Více okvětnit Tověř, aspoň se zbavíme bolševické šedi.
27	Z říše snů je zpomalení vozidel. Jinak to děláte dobře, výsadba stromů se povedla!
32	Častější svoz biopopelnic.
39	Dcera se zetěm u nás bydleli 1 měsíc po dobu naší nepřítomnosti v ČR. Po našem návratu řekli, už se těšíme zase do Olomouce. Sobota, neděle klid, žádná sekačka, cirkulárka a žádná auta jezdící nahoru a dolů. Už na vesnici nechceme bydlet.
40	Vadí mi obchod, lepší a čerstvější potraviny by to chtělo.
43	Projednání s dopravním inspektorátem zákaz průjezdu obce těžkými vozidly.
45	Pokračovat ve stavebních úpravách směřujících ke zpomalení dopravy v obci.
46	Jsem spokojená s prací OZ. Jedna věc mi ale velmi vadí – jak je možné, že se rok neřeší, jakým způsobem likvidují chataři splašky. Některé chaty jsou obydleny trvale, většina je přes léto hojně využívána, většina asi není napojena na kanalizaci, a přesto jsme nikdy neviděli mířit do chatové oblasti fekální vůz. Pitná voda v našich studnách bude bezesporu stále vzácnější, tak proč trpět její znečišťování. Myslím, že by neškodila pravidelná osvěta o třídění odpadů, někteří spoluobčané zatím evidentně nechápou, proč je to důležité.
49	Pneuservis – zhoršuje svojí organizací provozu životní prostředí v obci.
57	Chybí spojení Tověř – Samotišky pro chodce – chodník, cyklostezka.
58	Vhodná by byla revitalizace návsi, zateplení kulturního domu + rekonstrukce sauny.
59	Více možností, jak si vydělat peníze – brigády, výpomoc.

Zdroj: vlastní šetření a zpracování.

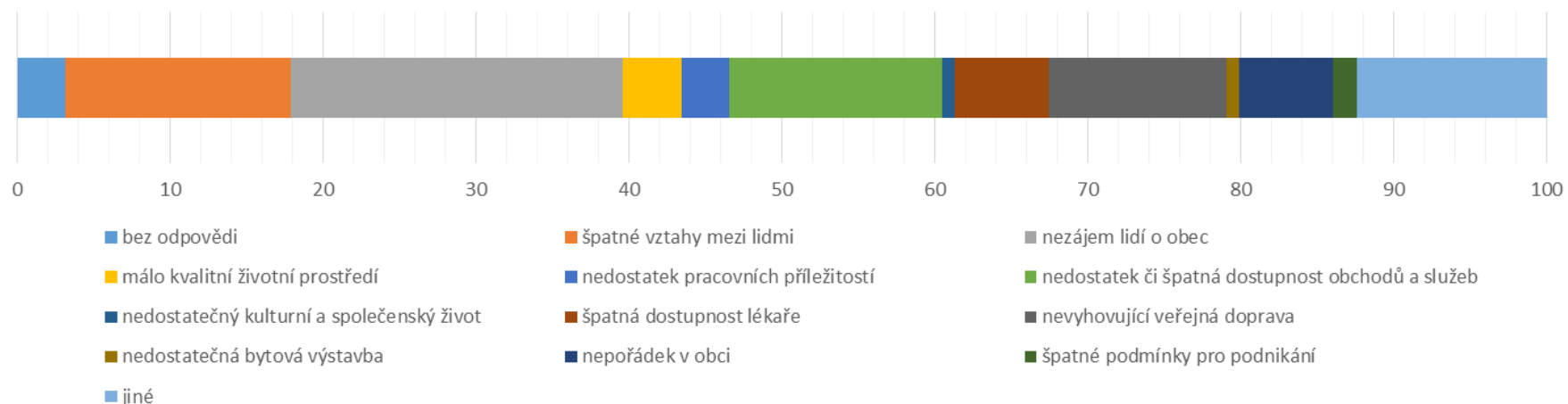

Grafické vyjádření výsledků zjištěných šetřením dle jednotlivých otázek

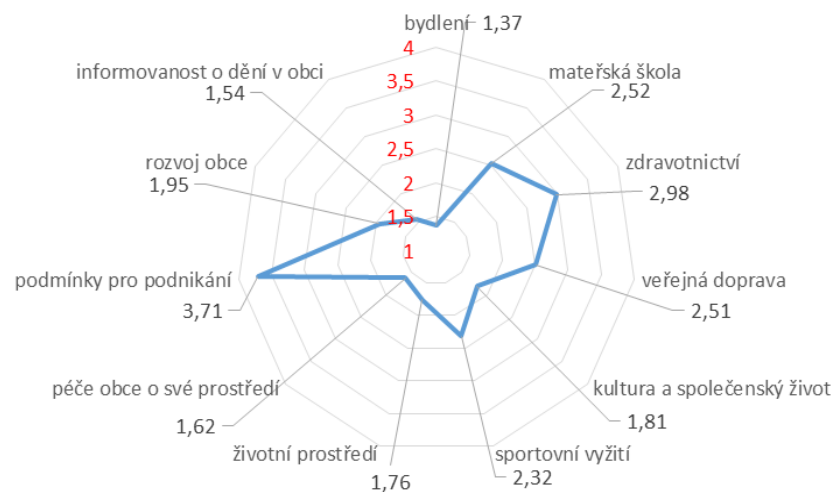

3. Co se Vám na Vaší obci nelíbí? [% odpovědí]

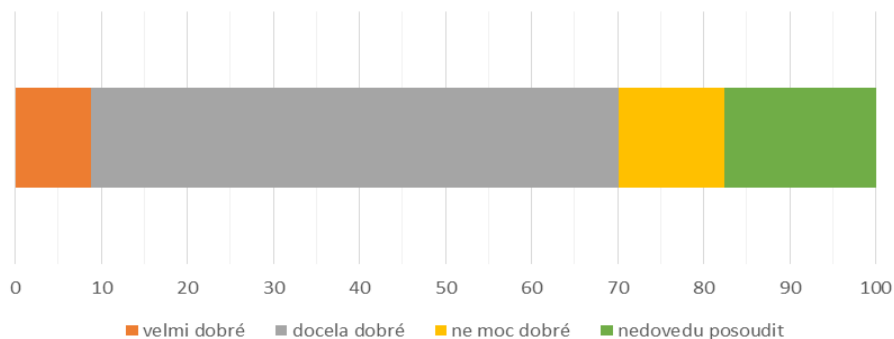

5. Pokuste se zhodnotit obec z hlediska níže uvedených podmínek

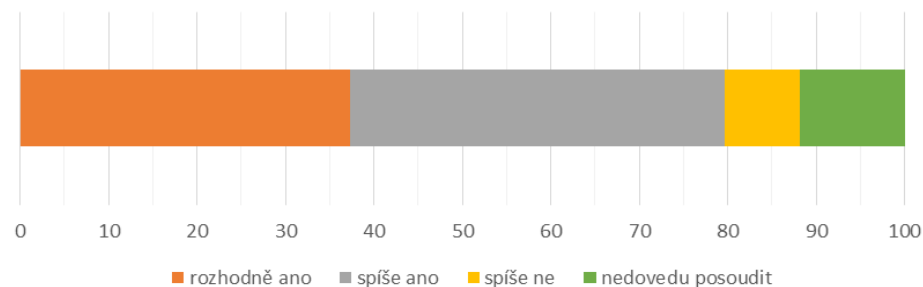

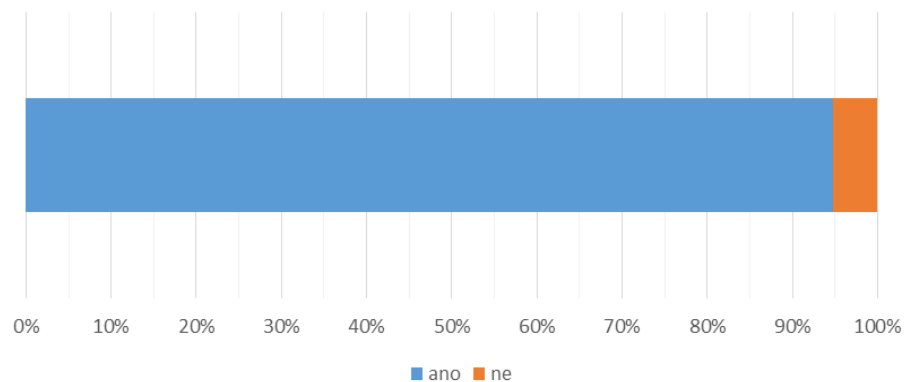
6. Mezilidské vztahy v obci považujete za:
[% odpovědí]

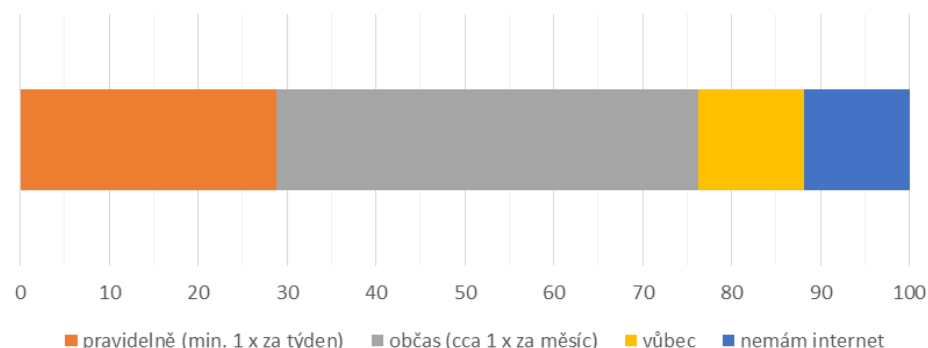
7. Myslíte si, že obyvatelé obce mají dostatek
příležitostí ke vzájemným společenským kontaktům?
[% odpovědí]

8. Jste dostatečně informováni o dění v obci?

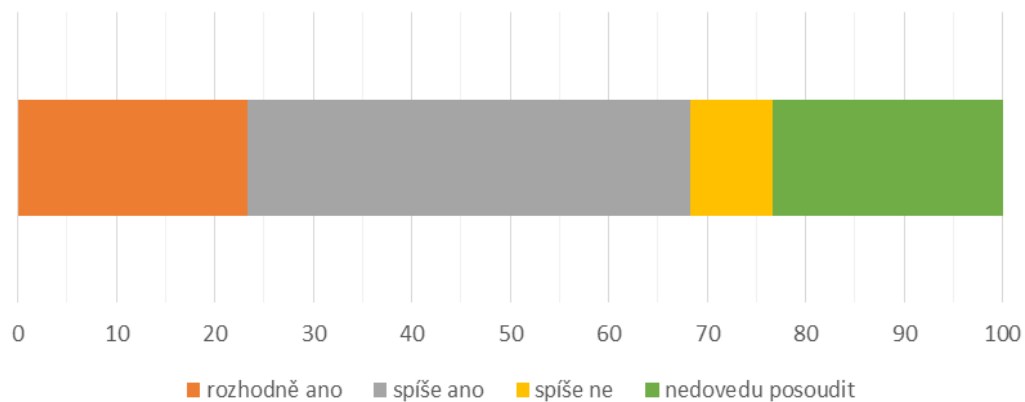

9. Sledujete informace o dění v obci na webových
stránkách? [% odpovědí]

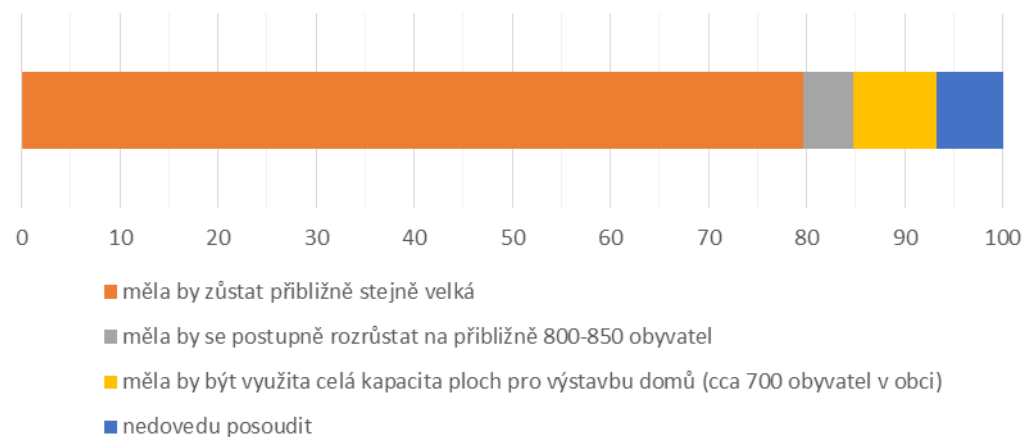

10. Jste ochoten / ochotna udělat něco pro rozvoj své obce? [% odpovědí]

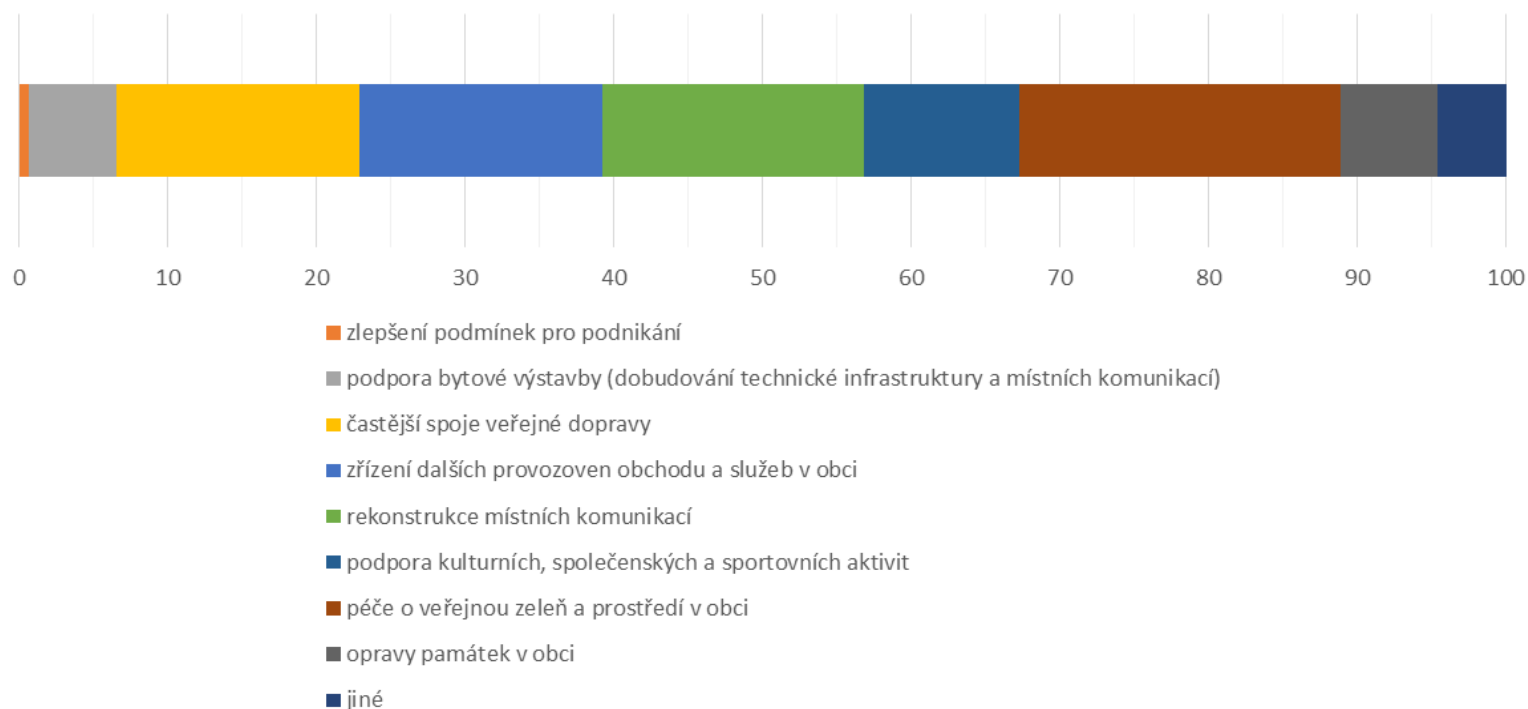

11. Jak by se měla obec dále rozvíjet? [% odpovědí]

12. Představte si, že můžete rozhodnout o využití obecních finančních prostředků. Na co byste je přednostně využil/a? [% odpovědí]

Profil vzorku respondentů

Dotazníkové šetření bylo realizováno v březnu a dubnu 2016 v obci Tověř, kdy dotazníky byly distribuovány do jednotlivých domácností. Návratnost dotazníků zabezpečila přibližně reprezentativní pokrytí domácností obce, bylo jich vyplněno 60. Dotazníky vyplnili obyvatelé, o kterých lze říci, že jeví zájem o rozvoj obce.

Z hlediska pohlaví mírně převažovali muži, nejčastější věkovou skupinou pak byli obyvatelé ve věku 30–39 a 50–64 let. Z hlediska vzdělání vzorku bylo nejčastěji zastoupeno střední odborné vzdělání s maturitou a vysokoškolské vzdělání. Téměř 55 % respondentů se přistěhovalo do obce v dospělosti před více než pěti lety a 30 % dotazovaných byli rodáci. Téměř 44 % jich žilo v domácnosti bez dětí, 36 % pak v domácnosti s nezaopatřenými dětmi (do 18 let).

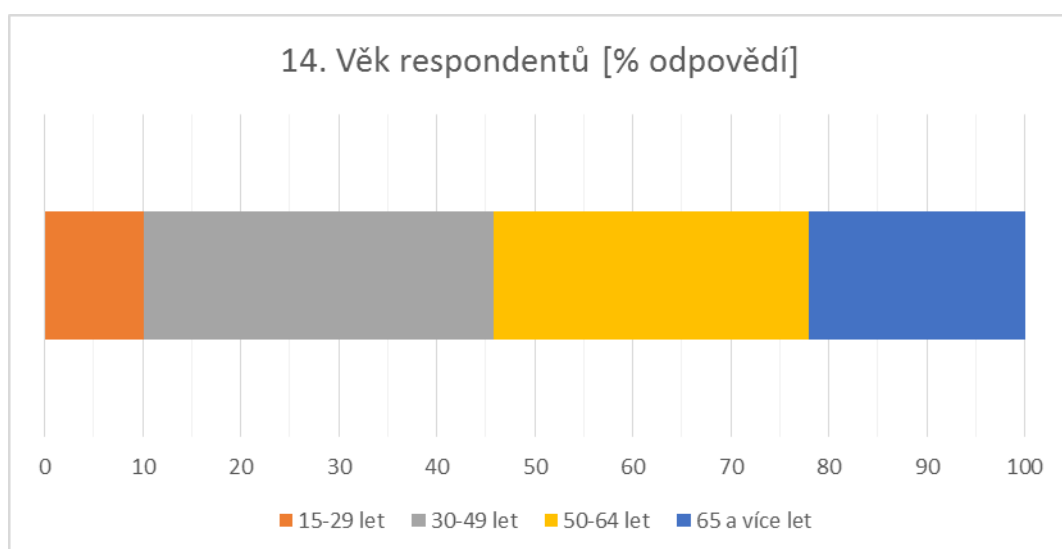
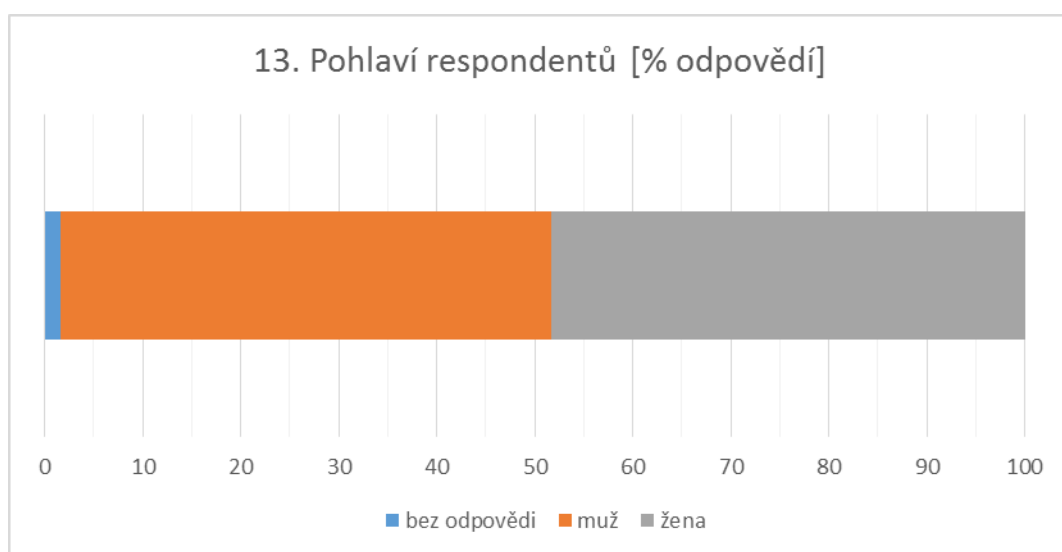
Tab. 3 Charakteristiky respondentů

Charakteristiky respondentů	Procentuální podíl odpovědí
13. pohlaví	
a) bez odpovědi	1,67
b) muž	50,00
c) žena	48,33
14. věk	
a) bez odpovědi	0,00
b) 15–29 let	10,17
c) 30–49 let	35,59
d) 50–64 let	32,20
e) 65 a více let	22,03
15. vzdělání	
a) bez odpovědi	0,00
b) základní	7,02
c) střední odborné	14,04
d) střední odborné s maturitou	36,84
e) vyšší odborné	5,26
f) vysokoškolské	36,84
16. délka pobytu v obci	
a) bez odpovědi	0,00
b) v obci žiji od narození	30,00
c) přistěhoval / a jsem se v dětství spolu s rodiči	8,33
d) přistěhoval / a jsem se v dospělosti před více než pěti lety	55,00
e) přistěhoval / a jsem se v dospělosti v posledních pěti letech	6,67

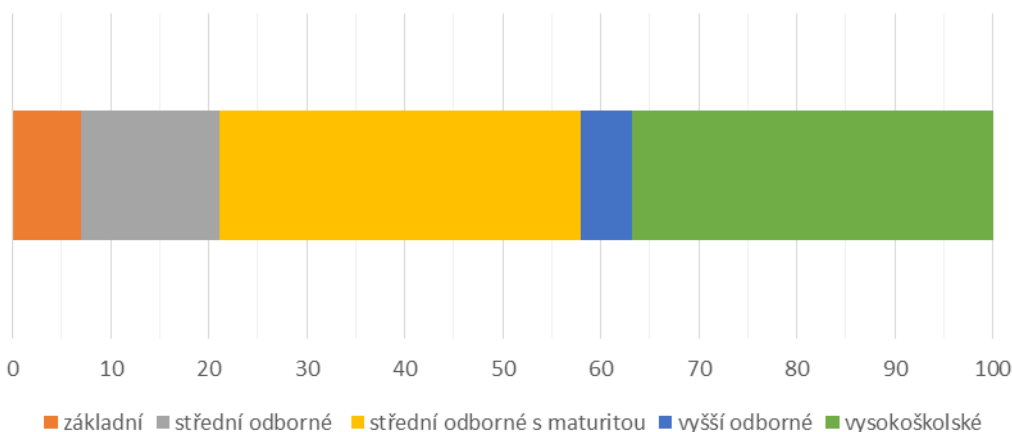
17. typ domácnosti	
a) bez odpovědi	0,00
b) domácnost bez dětí	43,40
c) domácnost s nezaopatřenými dětmi (do 18 let)	35,85
d) jiný typ domácnosti	20,75

Grafické vyjádření profilu vzorku respondentů

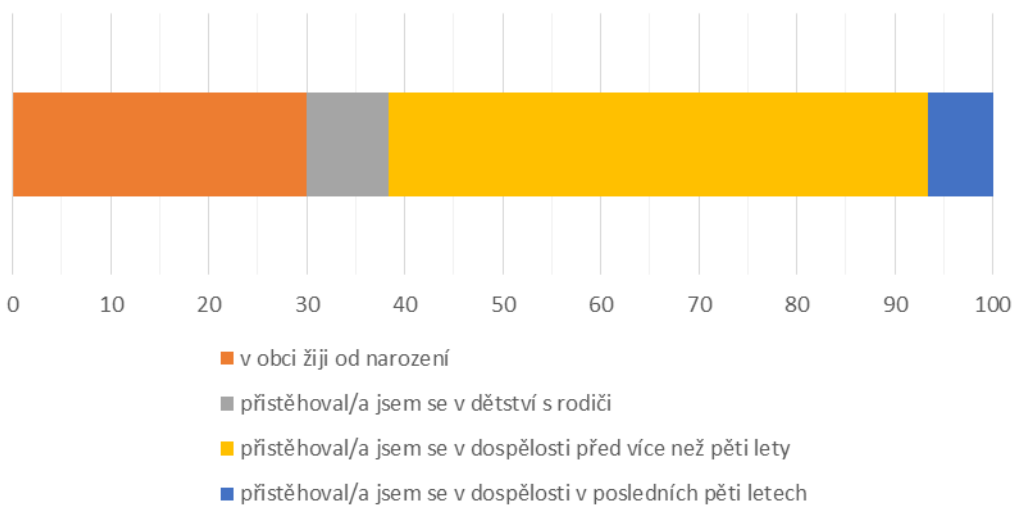

15. Vzdělání respondentů [% odpovědí]

16. Délka pobytu (životu) respondentů v obci [% odpovědí]

17. Typ domácnosti respondentů [% odpovědí]

